

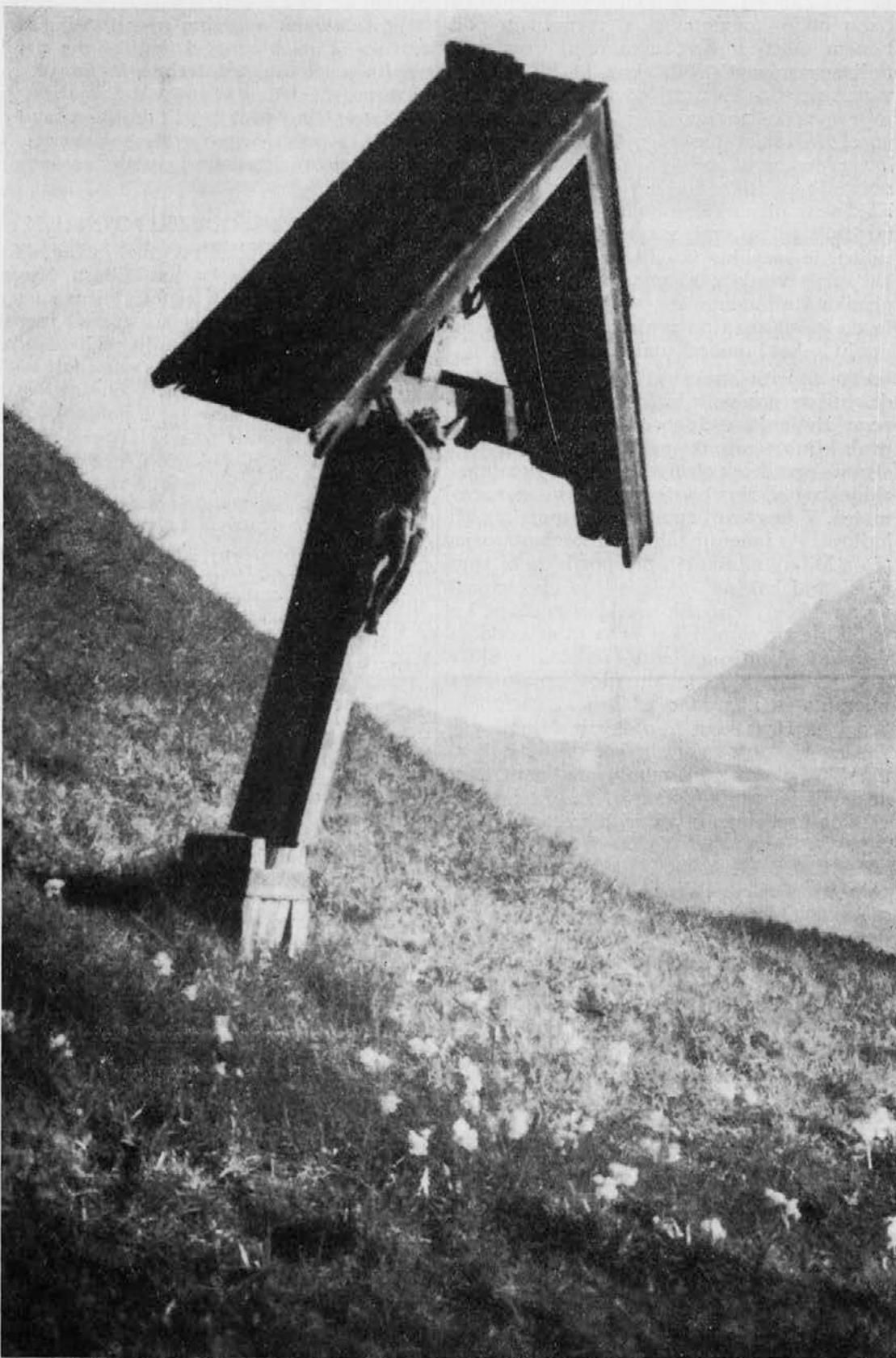
Velika noč - praznik vstajenja Resnice

V pričevanju evangelistov o Jezusovem trpljenju, smrti in vstajenju je eno najbolj presunljivih mest tisto, kjer poročajo, kako so Jezusa pokopali v skalni grob in privarili kamen ter z njim zaprli vhod v grobnico. Ko pa so šle Marija Magdalena, Jakobova mati Marija in Salome tisti dan po soboti, ki je bila judovski praznik, h grobu, da bi mazile z dišavami Jezusovo mrtvo telo, so se s skrbjo spraševale, kot poroča evangelist Marko, kdo jim bo odvalil kamen od vhoda v grob. »Bil je namreč zelo velik.« Ko pa so prišle do groba, so videle, da je kamen odvaljen in Jezus je bil že vstal od mrtvih.

To ganljivo preprosto in realistično poročilo evangelistov pa je tudi polno globokega, simbolnega pomena za vse čase, prav posebno pa še za naš čas, ki s posebno vne- mo in zagrizenostjo zapira resnico v grob, misleč da je za vekomaj mrtva, in zavali pred vhod v grob veliko skalo nasilja. Jezus, ki je oznanjal človeštvu največjo in najglobljo resnico o Bogu in človeku in o odnosih med njima, nam mora pomeniti simbol resnice sploh, njegovo vstajenje kljub velike- mu in težkemu kamnu, ki je zapiral vhod v grobnico, pa dokaz, da resnica vendarle vedno spet vstane od mrtvih. Resnica se ne da umoriti. Nasilniki vseh časov so se zaman veselili, da so jo končno umorili in ji za vedno zamašili usta, če so ji zavalili na grob velik kamen nasilja. Vedno spet je vstala po- veličana.

Mnogo abstraktnih pojmov in zvenečih gesel je dandanes dozdevno nadomestilo res- nico, od toliko zlorabljene besede svoboda do besed napredek, blaginja, revolucija in produkcija, toda nobena ni mogla nadome- stiti besede resnica. Ta združuje v sebi vse pojme, od nje sta odvisna tako svoboda kot napredek. »Resnica vas bo osvobodila«, je rečeno, in to ni prazna parola, ampak naj- resničnejše oznanjenje, porojeno iz najglob- lje modrosti. Resnica se ne da za vedno zapreti v grob, kakor se ne da Bog. Z njim vred vedno spet vstane in zmaga.

In to je še poseben razlog, da je Velika noč za vse, ki ljubijo resnico, osrečujoč in vesel praznik, praznik pomladi in življenja, praznik zmage nad smrtjo in hudobijo, praz- nik upanja in zaupanja v bodočnost. Zato smo kristjani v bistvu veseli ljudje in smo lahko.

Velika noč v gorah

**Vešele velikonočne praznike želita
vsem našim bravcem**

UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NOVEGA LISTA“

Politično dogajanje v Jugoslaviji

Predčasna izpustitev pisatelja Mihajla Mihajlova iz ječe, kjer je prestajal štiriletno kazen, in odvzem potnega lista Djilasu, ki živi zdaj v svoji vili v Dubrovniku, pa se je spet pripravljaj na predavateljsko »turnejo« po Zahodu, sta vzbudila v inozemskem tisku obilo komentarjev o trenutnem političnem dogajanju v Jugoslaviji. Prav tako tudi senzacionalistična vest, ki jo je vrgla v svet neresna in zgolj po škandalih hlastajoča nemška revija »Der Spiegel«, češ da je skušala skupina jugoslovanskih generalov preusmeriti jugoslovansko zunanjo in notranjo politiko bolj na sovjetski kurz. Kakšne dopisnike ima omenjena revija v Jugoslaviji (ki so vrgli v svet »novico« o generalih), je razvidno iz dejstva, da so razkrinkali pred kratkim njenega beograjskega dopisnika Rullmanna kot sovjetskega vohuna in da je bil znan po svojem razvratnem življenju in kot homoseksualec.

Po mnenju nekaterih velikih zahodnih dnevnikov gre politika demokratizacije javnega življenja v Jugoslaviji nevzdržno naprej, kljub temu, da prihaja do poskusov s strani raznih centralističnih in prosovjetskih krogov, zlasti v Srbiji, da bi ta razvoj motili. V ta razvoj spada tudi izpustitev Mihajlova. Po mnenju zahodnih komentatorjev nima Mihajlov nikakih možnosti, da bi spravil skupaj kakšno »socialistično opozicionalno stranko« vsejugoslovanskega značaja, kot je bil njegov namen, ker se za to ne bodo dali uporabiti niti napredni katoličani v Sloveniji, na katere se je Mihajlov zanašal, niti liberalno in napredno usmerjeni nacionalni krogi na Hrvaškem in v Srbiji. Mihajlov je sin beloruskih staršev in kot tak je bolj ali manj tuj vsem nacionalnim sredinam v Jugoslaviji ter nima možnosti, da bi se uveljavil kot predstavnik njihovih nacionalnih in

sploh političnih interesov. Mihajlov je v bistvu bohem, poln idej, idealist in fantast in prav takšna je tudi tista peščica njegovih prijateljev. Njegova bodočnost je v esejistiki, ne v politiki. Ta gre svojo pot brez njega. Sistem se tega dobro zaveda in ne vidi v Mihajlovu nikake politične nevarnosti, pač pa človeka, ki bi bil mogel povzročiti s svojim ostrim pisanjem nepotrebno in morda tudi nevarno zaostritev odnosov s Sovjetsko zvezo. Zato so ga tudi zaprli, da bi ga tako odstranili s političnega odra, na katerega je kar naprej recitiral svoje politične samogovore.

ZAKAJ SO MU ODVZELI POTNI LIST?

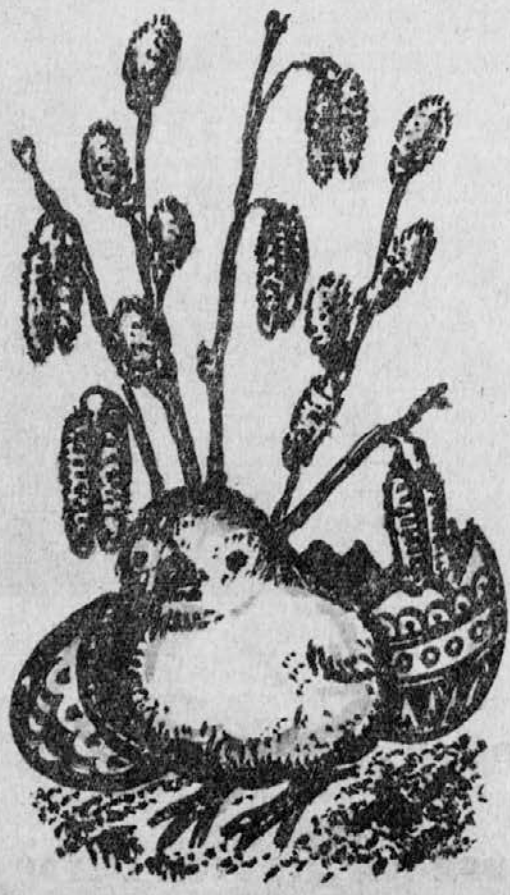
Iz istega vzroka so po mnenju zahodnega tiska zdaj odvzeli potni list Djilasu. Njegovi nastopi v tujini bi po nepotrebnem spet zaostriili odnose s Sovjetsko zvezo. Jugoslovanska vlada je po priznanju vseh zahodnih političnih krogov znala tudi v najbolj kritičnih časih zadnjih let trdno ohraniti svojo neodvisnost od Moskve in je pokazala, da je pripravljena braniti to neodvisnost z vsemi sredstvi, kar se je pokazalo v času zasedbe Češkoslovaške in v naslednjih mesecih. Nima pa namena izzivati Sovjetov in to bi bilo tudi nesmiselno, medtem ko Djilas ne nosi take odgovornosti. Zanj sta predvsem važna literarni in gmotni uspeh njegovih knjig in spisov. Razni zahodni listi so zadnji čas opozorili, da se močno motijo vsi tisti zahodni krogi, ki vidijo v Djilasu nekakega naslednika Titu, ki se bliža svoji osemdesetletnici. Djilas ima - tako so zapisali - več pristašev v levičarskih krogih v tujini kot v Jugoslaviji. Tako slovenska kot hrvaška, srbska in makedonska ter vsejugoslovanska politična stvarnost se odvija brez njega in v njej Djilasove navzočnosti ni čutiti. Tega marsikdo, ki je bral Djilasove knjige in so ga prepričale, morda ne more razumeti. Toda neki zelo razširjeni zahodni tednik je po pravici naglasil dejstvo, da je tudi Djilas nekak politični fantast, človek, ki precenjuje svoj vpliv in svoje realne možnosti ter nima pravega čuta za politično stvarnost. Vsi njegovi politični koraki so bili prehladni, preuranjeni ali zakasneli, sploh politično zgrešeni. Vedno je padal iz ene skrajnosti v

drugo. Djilas je brijten intelektualce, komentator, ki rad dela zaključke in močno podčrtava tisto, kar odgovarja njegovemu konceptu, nima pa realističnih predstav o jugoslovanski stvarnosti. Pri vseh debatah v Jugoslaviji o tem, kaj bo sledilo po Titu, nikoli nihče resno ne omeni Djilasovega imena, ker to kratkoma ni realno. Zato se po opozorilih zahodnih, zlasti nemških, švicarskih in drugih dnevnikov, močno motijo tudi tisti zahodni politični krogi (ki pa jih ni istiti z vladnimi krog), ki računajo na Djilasovo bodočnost v jugoslovanski politiki.

Tudi Rankovič je svojo vlogo v jugoslovanski politiki po vsej verjetnosti dokončno odigral. Prilega se mu le še vloga političnega penzionista. Pretirane so govornice o množicah njegovih pristašev v Srbiji. To se bo prej ali slej izkazalo. Rankovič že po svoji preteklosti kot notranji minister v dobi spora Tito-Stalin ne more biti nosilec kake prosovjetske politike, saj bi mu Sovjeti sami ne zaupali. Prav tako ga ne morejo smatrati za »svojega« srbski nacionalistični krogi, ne glede na to, da je popolnoma onemogočen v Sloveniji in na Hrvaškem. Tako tu

(dalje na 7. strani)

Rumor sestavlja novo vlado

Mariano Rumor se zdaj pogaja s sredinsko-levimi strankami za sestavo seznama ministrov v svoji vladi, potem ko mu je končno uspelo pridobiti vse štiri stranke za udeležbo v vladi.

V rimskih političnih krogih se je govorilo, da bo zaupano zunanje ministrstvo staremu socialističnemu voditelju Nenniju, zdaj pa kaže, da bo ohranil mesto zunanjega ministra Moro.

— o —

BREZ POLITIČNE REŠITVE SAMO RAZŠIRITEV VOJNE V JUŽNOVZHODNI AZIJI

Kar so poznavavci razmer v južnovzhodni Aziji že davno napovedovali, to se zdaj dogaja — vojna se širi. Odstavitev Sihanuka v Kambodži in vdor severnovietnamskih čet v

Laos, ožvitev tamkajšnjega gverilskega vojskovanja ter ameriška letalska intervencija ne pomenijo nič drugega kot razširitev vietnamske vojne.

To je logična posledica dejstva, da se nobena stranka še ni odpovedala misli na končno popolno vojaško zmago, katere pa ne more doseči. Američani s svojimi zavezniki bi lahko zmagali le, če bi zasedli tudi Severni Vietnam, česar pa iz političnih razlogov seveda ne morejo storiti. Severni Vietnam pa se tudi zaman vdaja iluziji, da bo z orožjem premagal največjo vojaško in gospodarsko silo sveta, čeprav bi tej iluziji še dalje žrtvoval cvet vietnamskega naroda in ga izpostavil nevarnosti izkrvavitve. Tako ne preostane drugega kakor politična, kompromisna rešitev, za katero pa se nobena stran ne more odločiti — dokler ne bo morda prepozno.

Razprava o univerzi v deželnem svetu

Pretekle dni je bila v deželnem svetu zanimiva razprava o tržaškem vseučilišču. V zvezi z znanimi dogodki na tržaški univerzi, ko so študentje zasedli univerzitetne prostore, so v deželnem svetu predložile daljše resolucije tako stranke leve sredine kot tudi opozicijska KPI. V diskusiji, ki je bila precej obširna in tudi večkrat razburljiva, so se oglasili k besedi skoro vsi zastopniki političnih skupin v deželnem svetu, ki so se v glavnem strinjali, da je sistem univerze potreben korenite reforme.

Med drugimi se je javil k besedi tudi svetovavec LSS Štoka, ki je analiziral današnji sistem univerzitetnega življenja in ugotovil, da je večkrat nesocialen. Po eni strani zahteva univerzitetni študij velike stroške (drage knjige, visoke takse itd.), ki si jih ne morejo privoščiti študentje manj premožnih slojev, kot recimo delavskega ali kmečkega. Zato je nujno, da se reforma izvede predvsem v tem smislu, da bodo imeli dostop do diplome vsi nadarjeni študentje, ki bi radi dobili višješolsko izobrazbo. Štoka je omenil tudi pomanjkljivosti današnjega sistema, ki večkrat dovoli, da se študent in profesor prvič srečata šele pri izpitu. Profesorji imajo vse preveč funkcij in postranskega dela (odvetniki, politiki, parlamentarci itd.), zato je treba spremeniti v koreninah sedanji ustroj, ki dovoljuje take ekscese. Profesor in dijak morata sodelovati, če hočemo, da bodo tudi rezultati pozitivni v tem smislu.

Dr. Štoka je ob koncu svoje intervencije omenil tudi specifične probleme slovenskih akademikov (katedra za slovenski jezik in literaturo, slovenščina šele kot suplementarni tečaj na videmski fakulteti za jezike, itd.) in izrazil prepričanje, da se bo stvar premaknila v pozitivnem smislu.

prava o zakonskem osnutku, ki je formalna združitev dveh osnutkov, ki ju je predložil deželni odbor na eni strani in komunisti na drugi. V bistvu pa gre za finančno pomoč in ekonomski prispevek izseljencem in njihovim družinam; poleg tega pa predvideva osnutek tudi ustanovitev posebne deželne konzulte (posvetovalnega organa) za izseljeniška vprašanja. V svojem nastopu v splošni diskusiji je svetovalec LSS najprej govoril na splošno o problemih izseljevanja, o nujnosti da se pospeši in ustvari na Čedadskem novo industrijsko središče, ki naj nudi dovolj delovnih mest, tako da bo prenehalo izseljevanje, ki je v Beneški Sloveniji že kar tragičen pojav. Omenil je, kako se iz Trsta in Gorice izseljuje predvsem intelektualna sila, ki si

išče zaposlitve v večjih severnih mestih ter v Svici in Nemčiji.

Dalj časa pa se je Štoka ustavil pri izseljencih iz Beneške Slovenije ter citiral iz govora, ki ga je imel predsednik društva slovenskih izseljencev Marko Petrič na izseljeniški konferenci, ki je bila decembra meseca v Vidmu. Zaključil je s pozivom deželnemu odboru, da imenuje v novo konzulto tudi predstavnike tega slovensko-beneškega društva ter predstavnike slovenskih ekonomskih in socialnih organizacij.

Izjava Slovenske skupnosti

Izvršni odbor Slovenske skupnosti se je zbral na seji 25. marca t.l. Po preučitvi trenutnega političnega stanja je izvršni odbor poudaril pomen, ki ga ima za vso slovensko zamejsko skupnost vstop občinskega svetovavca Slovenske skupnosti v tržaški občinski odbor, kjer bo vodil resor za socialne zadeve kot dejanski odborov član. Prvič v povojni zgodovini je Slovenska skupnost dobila dejanskega odbornika; prvič v zgodovini sploh pa bosta odslej sedela v tržaškem občinskem odboru dva člana slovenske narodnosti, kjer bosta gotovo vskladila svoje napore za rešitev slovenskih vprašanj. Slovenska skupnost se zaveda odgovorne naloge, ki si jo je s tem prevzela, zato iskreno želi svojemu predstavniku dr. Dolharju kar največ uspehov, tako na političnem kot na upravnem področju, v korist zamejskega slovenstva. Novo vzdušje, ki je zavelo v javno-pravnih organih, naj prispeva k resnični enakopravnosti slovenske narodne skupnosti in naj prispeva, da bodo za vselej odstranjeni vsi nesporazumi in vse ovire, ki onemogočajo dejansko in vsestransko rešitev problemov, ki zadevajo Slovence v zamejstvu.

Prav tako je izvršni odbor ocenil kot pozitiven korak izvolitev slovenskega pisatelja Alojza Rebule v deželno komisijo za kulturne

dejavnosti in kulturna vprašanja. Ker bo v tej važni komisiji prisoten kot edini zastopnik slovenske kulture, bo imelo njegovo delo še globlji pomen in bo njegov prispevek še toliko važnejši za kulturno dejavnost v vsej deželi, zlasti glede na bolj odprte kulturne odnose, ki si jih danes želijo obmejne dežele, to je Koroška, Furlanija - Julijska krajina ter republika Slovenija.

Izvršni odbor je nato podčrtal pomen dveh zakonskih osnutkov, ki ju je te dni vložil v deželnem svetu svetovavec LSS Štoka, in je izrazil prepričanje, da bo odobritev obeh osnutkov prispevala k novemu razvoju v narodnostnih vprašanjih Slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Na koncu se je izvršni odbor razpravljal še o tržaškem regulacijskem načrtu, ki predvideva po novih deželnih popravkih gradnjo na Krasu samo v primeru, da ima graditelj na razpolago 100.000 kv. m. To dejstvo bi po mnenju izvršnega odbora predstavljalo veliko nevarnost spekulacijskih gradenj, zato je sklenil pooblastiti strokovno komisijo, da zadevo prouči z različnih strani in predloži odboru čimprej svoje pripombe in strokovne zaključke.

Svetovni mir ne sme pomeniti nagrade za nasilje

Organizacija združenih narodov, katere članice so vse večje svetovne države, razen Kitajske in obeh Nemčij, ima za glavni cilj ohranitev in okrepitev svetovne miru.

Kljub temu vzvišenemu namenu pa še vedno manjkajo Združenim narodom moči in sredstva, da bi se svetovni mir resnično dosegel. Posebna ameriška komisija za študij, kako naj bi se organiziral mir na svetu, je pripravila več predlogov, ki naj bi jih OZN čimprej sprejela.

Prvi predlog je ta, da naj bi se izdelal poseben zakonik o svetovnem pravu, ki naj bi veljal za države in tudi posameznike. Drugi predlog predvideva posebno moderno oboroženo silo, ki naj bi jo uporabljali kot pomirjevalno moč, kjerkoli bi izbruhnila kaka kriza oziroma spopad.

Ta mednarodna sila ali »sinje čelade« naj bi štela okrog 30 tisoč mož prostovoljcev, ki bi pa bili bolj inženirji kot pa navadni

oboroženci. Tretji, in kot se zdi, najvažnejši predlog pa se tiče »veta«, to je pravice, ki jo imajo zdaj štiri velesile v Varnostnem svetu. Če reče eden izmed štirih velikih svoj »ne«, pade vsak še tako pameten mirovni predlog z enim samim nasprotnim glasom v vodo.

Predlog posebne komisije je, naj bi se »veto« (po naše: prepovedujem) odpravil vsaj takrat, kadar je mogoče meddržavne spore na miren način poravnati.

Seveda pa še vedno lahko upravičeno dvomimo, da bi samo taki »tehnični«, vojaški in pravni ukrepi zagotovili mir na svetu, dokler se ne bo spremenila miselnost ljudi, dokler ne bodo odpravljene vsi totalitarizmi in vsi nasilni sistemi, ter krivice, ki jih povzročajo narodom in posameznikom. Na nasilju in krivicah ni mogoče graditi miru. Tak mir bi pomenil priznanje krivic in nagrado nasilnikom.

Ker ni dobil ustreznega odgovora na te svoje pripombe, se je svetovalec LSS vzdrljal pri glasovanju o obeh resolucijah, to je večinske in pa one, ki so jo predložili komunistični svetovavci.

V deželnem svetu pa se je začela tudi raz-

Tržaškega

VAŽEN SKLEP SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA:

Slovenski obrtniki nastopijo samostojno

Volitve za obnovo Pokrajinske komisije za obrtništvo bodo v nedeljo, 14.6.1970, kot predvideva deželni zakon št. 6 z dne 24.2.1970, ki je bil objavljen v deželnem Uradnem listu dne 26.2.1970.

Sekcija obrtnikov Slov. gosp. združenja bo nastopila navolitvah z lastno kandidatno listo.

Za predložitev kandidatne liste je potrebno, da listo podpiše najmanj 150 (in največ 225) obrtnikov, ki so redno vpisani v obrtniškem seznamu (Albo degli artigiani) pri Trgovinski zbornici.

Kandidatno listo je treba predložiti najkasneje 5.4.1970. Zato se priporoča obrtnikom, da pohitijo s podpisovanjem.

Podpisovanje liste se vrši:

za Trst in bližnjo okolico: pri notarju V. Clarichu v ul. XXX Ottobre št. 19 od 9. do 12,30 in od 16. do 19. (razen ob nedeljah in praznikih).

Za področje dolinske občine: pri občinskem tajniku v Dolini.

Za nabrežinsko občino: pri občinskem tajniku v Nabrežini.

kandidatov Slovenskega gospodarskega združenja.

KANDIDATNA LISTA

1. KOVAČIČ MILAN, rojen v Komnu 9.8.1921, mizar, Trst, ul. Cunicoli 13.
2. RENER STANISLAV, rojen v Trstu 20.5.1923, mehanik, Bani št. 1.
3. GRGIČ RAFAEL, rojen v Padričah 24.9.1945, karoserijska delavnica, Padriče št. 43.
4. ŽERJAL LUCIJAN, rojen v Dolini 12.12.1936, kovač - mehanik, Dolina št. 348.
5. JAZBEC RENATO, rojen v Nabrežini 20.3.1937, pek, Nabrežina 98.
6. MEDIZZA MARIO, rojen v Laniščah 11.9.1936, prevoznik, Trst, ul. D'Annunzio 11/1
7. ŠKABAR ALFONZ, rojen v Repentabru 13.10.1911, kamnoseštvo, Repentabor št. 45.
8. SLAVEC vd. RIBARIČ VEKOSLAVA, rojena v Dolini 14.8.1917, frizerka, Boljunc št. 182.
9. MALALAN ANTON, rojen v Trstu. 7.7.1926, urar, Opčine, Proseška ulica 18.
10. ŠVARA VLADIMIR, rojen v Ricmanjih 19.6.1907, elektroavto, Trst, ul. Giulia 28.
11. MARC RUDOLF, rojen v Trstu 25.3.1915, pek, Bazovica 55.
12. LUKSA EMIL, rojen v Trstu 8.6.1910, kovač, Prosek št. 184.
13. LOZAR LADISLAV, rojen v Trstu 5.8.1928, prevoznik, Sv. Križ 193.
14. CEROVAC RADO, rojen v Buzetu 22.1.1920, krojač, Trst, ul. Mazzini 11.
15. MARKUŽA SILVESTER, rojen v Komnu 31.1.1931, krojač, Sosljan 10/E.

Slovenska skupnost želi svojim somišljenikom, volivcem ter vsem Slovincem v zamejstvu, domovini in po svetu veliko veselja in sreče ob velikonočnih praznikih.

Za repentaborsko občino: pri občinskem tajniku v Repentabru.

Za zgoniško občino: pri občinskem tajniku v Zgoniku.

Podpise za kandidatno listo sprejema tudi občinski delegat na Opčinah.

OPOZORILO: Združenje opozarja obrtnike, da so podpisi kakršnekoli kandidatne liste, ki so bili oddani pred objavo volilnega manifesta, to je pred 6. marcem 1970, razveljavljeni in ne vežejo nikogar.

Zato priporoča tudi tistim obrtnikom, ki so morda že podpisali kakšno listo pred omejenim datumom, naj gredo podpisat listo

OBŠNI ZBOR P. D. PROSEK-KONTOVEL

V torek, 24. t.m., zvečer je imelo prosvetno društvo Prosek - Kontovel svoj redni občni zbor. Udeležilo se ga je zadovoljivo število članov in gostov. Vse prisotne je pozdravil dosedanji predsednik in je podal nekaj misli o namelih, načrtih in smotrih društva. Zatem je tajnik Bruno Rupel prebral poročilo o dosedanjem društvenem delovanju. Poročilo o večletnem delovanju prosvetnega društva, ker p. d. Prosek - Kontovel že nekaj let ni imelo rednega občnega zbora. O gmočnem stanju je podal podroben obračun društveni blagajnik in končno je bilo še poročilo predstavnice dramske skupine o delovanju te skupine, ki vsako leto skrbi, da naštudira kako dramsko delo.

Občni zbor je nato odobril nov društveni statut in izvolil nov razširjeni delavni odbor, v katerem je zdaj kar 19 članov, trije so v nadzornem odboru in trije še v razsodišču. Predsednik je ostal še vedno Marjan Pertot, tajnik pa Bruno Rupel. Občemu zboru sta prinesla pozdrave predstavnika SPZ in p. d. Igo Gruden iz Nabrežine.

Novi odbor bo takoj začel z nelahkim prosvetnim delom, saj bo imel svojo prvo sejo 7. aprila. Zelimo mu veliko razumevanja pri prijateljih in somišljenikih in nato tudi veliko uspehov pri njegovem za slovensko manjšino potrebnem in koristnem delu.

— o —

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V NABREŽINI

Občinski svet Devina - Nabrežine se je, v ponedeljek, 23. t.m., sestel na redni seji, ki je bila skoraj v celoti posvečena vprašanju občinskih uslužbencev. Svet je namreč sprejel predlogi občinskega odbora, po katerih je bilo raznim kategorijam uslužbencev priznanih več izboljšav.

Na koncu seje pa je bila na predlog poslanca Albina Škerka soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Občinski svet Devina-Nabrežine, zbran na redni seji dne 23. marca 1970, zaskrbljen zaradi zavlačevanja vladne krize, poziva vse odgovorne politične sile, naj poskrbe za cimpredjšnjo sestavo vlade, ki bo začela z izvajanjem tistih socialnih reform, ki jih celotna skupnost, zlasti pa delovno ljudstvo, pričakujeja».

Spomenik padlim v Nabrežini bo postavljen letos

Ze mnogo let se v devinsko-nabrežinsko občini govori, da bi bilo potrebno postaviti dostojen spomenik vsem tistim številnim občanom, ki so med drugo svetovno vojno žrtvovali svoja življenja za našo narodno in socialno osvoboditev.

Res je sicer, da so takoj po vojni nastali v nekaterih vaseh manjši spomeniki in da so bile ponekod postavljene spominske plošče, vendar vse to še zdaleč ne ustreza tako številu človeških žrtev kot tudi vsemu ostalemu trpljenju, ki so ga prebivalci naših vasi morali prestatati za časa diktature. Ne smemo namreč pozabiti, da je devinsko - nabrežinska občina edina na Tržaškem, ki ima žalostni in boleči «privilegij», da so ji bile za časa nacistične zasedbe požgane in do tal porušene kar štiri vasi (Medja vas, Cerovlje, Mavhinje in Vižovlje), njihovi prebivalci pa izgani, kolikor jih je pač tistega usodnega dne v avgustu leta 1944 ostalo doma, ker so nacisti že februarja istega leta

bili odpeljali na prisilno delo v Nemčijo vse moško prebivalstvo iz občine.

Vse kaže, da so sedaj prijeli resno za delo za postavitev skupnega spomenika vsem žrtvam v narodnoosvobodilni vojni. Kot je znano, se je na pobudo domačega partizanskega združenja ustanovil poseben odbor, katerega člani so devinsko-nabrežinska občinska uprava, predstavniki demokratičnih strank, zadnje čase pa so bili povabljeni k sodelovanju tudi predstavniki obstoječih prosvetnih in športnih društev.

Spomenik, katerega načrt je izdelal arhitekt Dario Jagodic iz Trsta, bo postavljen na glavnem trgu v Nabrežini. Gre za delo velike umetniške vrednosti, katerega izvedba zahteva precejšnje denarne izdatke. Zato so odbor prizadeva, da čimprej zbere potrebna denarna sredstva in v tej zvezi poziva vse občane, naj po svojih močeh prispevajo za realizacijo važne pobude. S tem se bodo tako posamezniki kot tudi celotna skupnost

NAŠA BRDA V PROSPEKTU

Goriška pokrajinska turistična ustanova je izdala turistični prospekt, kratek oris v besedi, sliki in skici naših Brd. Namenjen je tujim izletnikom in obiskovavcem. Zato je natiskan v petih jezikih in tudi v slovenščini, kar je treba prav pohvalno omeniti.

Pri izdaji turistične knjižice sta sodelovala tudi Agriturist in Konzorcij za zaščito briških vin.

V opisu so zatorej predstavljena tudi značilna briška vina, poleg vabljivih lepot te pokrajine. Brošuro krasijo fotografski posnetki Števerjana, Pevme, Rutarjev, Jazbin in raznih vzornih vinogradov.

O prebivalstvu je omenjeno, da prebivajo v spodnjih Brdih, to je na Krminski strani, Ladini - Furlani, v gorenjih Brdih pa Slovenci. Knjižica bo dosegla svoj namen, vendar naj bi ustanova pritegnila za večjo točnost tudi slovenske strokovnjake k takemu delu.

KMEČKA BANKA

Kmečka banka v Gorici je imela predzadnjo nedeljo svoj redni občni zbor. Iz predsednikovega poročila posnemamo, da je vpisanih 81 članov in da je potekalo bančno delovanje popolnoma normalno. Najprej so se navzoči spomnili pokojnega ravnatelja dr. Baše, ki je trinajst let žrtvoval svoje moči temu gospodarskemu zavodu.

Iz računa zgube in dobička povzamemo, da je izkazanih 102,6 milijona lir dohodkov, stroškov pa 91 milijonov lir. Lanski čisti dobiček znaša 11,969.140 lir. Večino, skoro 11 milijonov, so zborovalci sklenili pripisati v rezervni zaklad.

V novi upravni odbor so izvoljeni: tovarnar Prinčič iz Krmina, steklarski podjetnik Leban iz Gorice, posestnik Avgust Štekar iz Števerjana, vpokojeni trgovec Lojze Komjanc in stavbenik Makuc. Za predsednika je izvoljen tudi za novo poslovno dobo g. Veri Leban.

S TRŽAŠKEGA

SPOMENIK PADLIM V NABREŽINI BO POSTAVLJEN LETOS

vsaj delno oddolžili spominu tistih svojih prijateljev in znancev ki so za našo svobodo žrtvovali, kar je vsakemu človeku najdražje, svoja življenja. Na ta način bomo tudi dostojno proslavili 25-letnico zmage idealov demokracije, svobode ter narodne in socialne pravičnosti. Obletnico obhajamo prav letos in zato je odbor trdno namenjen, da izvede svojo pobudo še v tem letu.

Občani, ki želijo prispevati k čimprejšnji realizaciji pobude, lahko svoje prispevke nakažejo na posebna tekoča računa, ki sta bila odprta tako pri Tržaški hranilnici v Sosljanu kot pri Kmečki in obrtni posojilnici v Nabrežini.

— o —

NAŠE GLOBOKO SOŽALJE

Naš zvesti prijatelj in bravec monsignor dr. Carlo Musizza v Trstu je izgubil svojo drago in dobro sestro Anno, ki so jo pretekle dni pokopali na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu. Monsignoru izrekamo ob tej bridki izgubi naše iskreno sožalje, v prepričanju, da najde tolažbo v Bogu.

Uredništvo in uprava
Novega lista

Iz Goriške

Občinske in prosvetne novice iz Števerjana

Po vasi in po sosednih zaselkih že postavljajo tablice s hišnimi številkami, z imenom vasice in ceste. Napisi so dvojezični, kar je v čast tudi občinski upravi. Tablice so iz plastike in stanejo tisoč lir ena, kar je samo nabavna cena.

Dvojezične table in kažipoti bodo v kratkem postavljeni tudi ob vseh cestnih dohodih proti števerjanski občini, tudi na Prevalu in Vipolžah.

Pred dvema tednoma se je zaključil gošpodinjski tečaj, ki ga je pripravilo SKPD »Sedej« in so ga vodile šolske sestre. Tečaja se je udeleževalo petnajst žena in deklet. Ob koncu so tečajnice priredile lepo in okusno razstavo vsakovrstnih kuharskih dobrot in drugih izdelkov.

Prosvetno društvo bo 2. aprila zvečer priredilo predavanje o pohodu slovenskih plezavcev na Himalajo. V soboto 4. aprila pa bodo gostovali v župnijskem domu Bohinjci iz Češnjice z igro »Stari in mladi«. S tem bodo vrnili zadnji obisk Števerjancev pri njih.

— o —

ŠOLNIŠKI OBISK

V torek se je pripeljala v Gorico skupina ljubljanskih srednješolskih in univerzitetnih profesorjev. Prišli so iz Nove Gorice, kjer so si ogledali nekatere šole. V stari Gorici so pa obiskali italijanski tehnični zavod »Fermi«.

Na slovenske srednje šole jih ni bilo, menda zato ne, ker so skupino obiskovavcev sestavljali predvsem strokovnjaki matematičnih in prirodopisnih ved. (?)

Pevma

ZAHTEVE IN ŽELJE

V torek zjutraj sta sprejela goriški župan in odbornik za javna dela odposlanca vaščanov iz Pevme, Oslavja in Štmavra. Vaščani so predložili občinski upravi celo vrsto želj in zahtev, ki se tičejo javnih del v teh vaseh, zlasti, da bi se dostojno uredil trg sredi vasi, kjer stoji spomenik padlim. Poskrbeti je treba tudi za varstvo in zaklepanje farnega pokopališča, da se ne bodo tu ponavljala taka divjaška nasilja kot so se v zadnjih časih. Nadalje so se občinarji pritožili, da občina premalo pazi na snago ob

glavni cesti in pred šolo. Potrebni so tudi pločniki ob cesti in dokončna ureditev kanalizacije.

Na Oslavju pod kostnico še vedno čakajo na prepotrebne odtočnike, ker voda ob klan-

cih odplakuje zemljo. Prav tako so na Oslavju potrebne popravila in osvetlitve nekatere poti med hišami.

Poleg teh večjih javnih potreb je še marsikatero manjše delo, ki čaka, da se ga goriško županstvo loti. Župan Martina je sprejel na znanje vse prošnje in pritožbe vaščanov in je obljubil, da jih bo vzel v pretres.

Urbanistični načrt o Doberdolu

Na eni svojih zadnjih sej je občinski svet razpravljal o gradbenem načrtu za celotno občino. Načrt je izdelal tržaški arhitekt Darj Jagodic in ga je občinski svet sprejel že sredi septembra. Deželni urbanistični svet je zahteval nekaj popravkov. O teh so razpravljali na seji. Pri nekaterih točkah prav burno, posebno ko je izrazila svetovavka Ferletičeva svoje pripombe glede prostorov za stanovanjske zgradbe, zaradi športnega prostora v Jamljah in o gradnjah za kmetijsko področje v vasi. Arhitekt Jagodic je dal nekaj pojasnil, ki pa vprašalke niso zadovoljila.

Posebna točka dnevnega reda je bila izbira novih slovenskih uličnih imen v središču

občine in po drugih vaseh. Svetovalci so soglasno sklenili dati imena največ po slovenskih kulturnih ustvarjalcih. Tako bomo imeli Gradnikovo, Prešernovo, Cankarjevo, Kosovelovo ulico; pa tudi Gubčevo; Srebrničovo, po bivšem našem poslancu. Ena se bo imenovala po fiziku Fermiju; pri jezeru pa po ruskem vesoljskem letalcu Gagarinu.

Napisi bodo menda dvojezični.

— o —

OBČNI ZBOR

Slovensko planinsko društvo v Gorici vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v sredo 8. aprila ob 20. uri v prostorih kluba »S. Gregorčič«, Verdijev korzo 13.

Gostovanje mariborskega gledališča z „Viharjem“

V soboto in nedeljo 21. in 22. marca je bilo v našem mestu v gosteh Slovensko narodno gledališče iz Maribora. Povabilo ga je vodstvo Tržaškega gledališča, da bi s tem nekako nadomestilo svoj nedokončani letošnji repertoar.

Tako smo imeli priliko spoznati najbrže celotni mariborski ansambel, saj nastopa v Shakespearovem »Viharju«, ki so ga gostje zaigrali, zelo številni igralski zbor, ne samo v večjih vlogah, ampak tudi v manjših in v baletu. Spoznali smo gledališče, ki z živim utripom in z velikim zanosom izpolnjuje svoje poslanstvo na severni etnični meji našega naroda. Če kdo včasih govori o manjši zmogljivosti slovenskih periferičnih gledališč, gotovo to ne drži za mariborsko. Po velikosti in važnosti drugo slovensko mesto, ima Maribor veliko in izrazito gleda-

Predstava »Viharja« je, lahko rečemo, velika predstava, dostojna in umetniško dognana. Čeprav je nekaj igravcev posebno dobrih, bi laže rekli, da ni nobenega slabega. Brez dvoma je to zasluga režiserja Branka Gombača, ki je tudi ravnatelj tega gledališča. Gombača poznamo že po režijah v tukajšnjem gledališču in na našem radiu. Mislim, da je njegova režijska odlika smisel in skrb za celotno predstavo, za veličastnost celotne odrske podobe, za vključitev vseh nastopajočih v velik kolektiv, v katerem ni čutiti solistov, ampak je le neka skupna pripoved. Gombač je pristopil k temu Shakespearovemu delu, katerega izvedba je lahko problematična še zaradi pravljčnosti in odmaknjenosti, s stvarnimi sredstvi. Skrivnost je približal realnosti, tako da gledalec pozabi, da gleda romanco. In ko se tega zave, nekako sprejme rezultate.

Gombač izdelava tudi drobne prizore, a so vsi v funkciji celote. Zato ni čutiti spodrseljavev pri posameznih vlogah in diletantskih nastopov, ko bi moral morda nastopati kak odrski delavec, ki gotovo ne more ujeti koraka s poklicnim igravcem. V »Viharju« res ni kaj takega čutiti in se nam zdi zato v takem številu nastopajočih to resna prizadevnost.

Opazna je izredna priprava, poznanje besedila, dovršena dikcija in naravno pripovedovanje verzov.

Mislimo, da ob takem poznanju besedila šele gledavec čuti, kaj je to resnična poklicna priprava.

Režija Branka Gombača ima pri tem delu svojski koncept. Zgodovinskost je približana sodobnosti v obleki, v naravnosti pripovedi, seve-

da pa odraža le vse tisto, po čemer je pač delo Shakespearovo. Izredno lep in dramatičen je prvi uvodni prizor. Domiselno, a enostavno in estetsko učinkovito sceno je zamislil Sveta Jovanovič. Smiselna je glasba Marijana Božiča, ki poudarja dramatičnost in skladno spremlja dejanje. Kostume je zamislila Mija Jarčeva. Na poseben način dajejo poudarek tej dramski romanci koreografski plesi po zamisli Ika Otrina, čeprav morda govor plesavcev med koreografijo ne prepriča. Lepe so scene idiličnosti in dramskega stopnjevanja, poudarjenega s svetlobnimi učinki.

Zaradi današnje povečane izdaje prihodnja številka Novega lista ne bo izšla v četrtek, 2. aprila, temveč v četrtek, 9. aprila.

UPRAVA

Med igravci je ustvaril posebej lepo podobo Prospera Marjan Bačko. Znal je združiti skrivnostnost lika z naravnostjo, posebej pa je treba občudovati njegovo sigurnost v poznavanju verzov. Morda bi še majhna približanost skrivnostnosti njegovega lika pripomogla k večji jasnosti romance. Lepo izraznost je pokazala Sonja Blaževa v Mirandi, posebno v nekaterih prizorih, bolj v igri z očetom kot z ljubimcem, ker je bil oče umetniško z njo v harmoniji, Shakespearjansko dobro rešeni so tudi trije pijančki, ki poživljajo romanco. Pa tudi ostali igravci in nastopajoči prispevajo, kot smo že rekli, svoj delež k zares skrbni predstavi, ki predstavlja estetsko dognano odsko celoto.

Tako so mariborski gostje zapustili s svojim nastopom zelo prijeten vtis.

J. P.

liško umetniško silo, ki se je pokazala prav pri predstavi, s katero so gostovali in ki se ji ne more primerjati po zmogljivosti na primer tržaško gledališče.

Rebulova polemika zaradi Javorškove knjige

Zadnje tedne se je vnela v slovenskem revialnem tisku precej ostra polemika zaradi Javorškove knjige »Kako je mogoče«. Vanjo je v predzadnji številki revije »Prostor in čas« posegel Alojz Rebul s strogo, a dobrohotno in pošteno kritiko Javorškove knjige ali bolje rečeno nekaterih odlomkov in trditev v njej, zlasti tistih, ki se nanašajo na Javorškov odnos do Kocbega in njegov odnos do slovenstva, posebno pa še na Javorškovo poštenost in zvestobo do samega sebe.

Alojzu Rebuli je v ljubljanskem štirinajstrednevniku »Naši razgledi« precej grobo odgovoril Borut Trekman in se zavzel za Javorška. Rebulu mu je odgovoril v še ostrejšem, zafrkljivem in vendar finem, toda nekoliko nervoznem tonu, prav tako v »Naših razgledih«. Zdaj Trekman v istem listu odgovarja Rebuli. Kolikor smo poučeni, Rebulu ne misli več odgovoriti na ta Trekmanov odgovor, ker ta polemika ni več na ravni, na kakršni ga veseli polemizirati in na kakršni se mu to zdi še koristno in kulturno plodno.

Javnost, zlasti seveda kulturna, pa je vendar z zanimanjem spremljala to polemiko, v katero so spustili svoje rafale, naciljane največ v Javorška, tudi še razni »prostostrelci« kot npr. Jolka Milič v »Srečanjih«, ki si je privoščila Javorškovo knjigo celo precej huje kot Rebulu, ne da bi bila naletela na tako ostro zavrnitev.

— o —

V zahodno nemškem tisku je začel prevladovati pesimizem glede nadaljnjih pogovorov z Vzhodno Nemčijo. Kaže se namreč, da je pripravljena na popuščenje samo Brandtova vlada, medtem ko vzhodnonemška vlada nepopustljivo vztraja pri svojih zahtevah, predvsem da jo Zahodna Nemčija prizna kot državo.

— o —

Mohorjeva družba v Celju je izdala v ponatisu zbirko pesmi Jožeta Pogačnika pod naslovom »Pesmi mladih let« (zbirka je izšla pred vojno) in knjigo pesmi Vladimira Truhlarja »V dnevih šumi ocean«. Pogačnik je sedaj ljubljanski nadškof.

i.l.

Koncert orkestra Glasbene matice v Trstu

V sredo zvečer je tržaška Glasbena Matica priredila koncert svojega godalnega orkestra z gostovanjem solistov Miloša Pahorja (flavta), Vojka Cesarja (fagot) in Dine Slame (klavir). Orkester je vodil dirigent Krno Cipci. Spored je obsegal skladbe modernih in starejših glasbenih ustvarjalcev in sicer Srebotnjakove Tri skladbe za godalni orkester, Boccherinijev Koncert za flavto in orkester v D-duru, Beethovno Romanzo cantabile za flavto, fagot, klavir in orkester in še Mozartovo Simfonijo št. 29 a A-duru.

Poslušavcem, ki so v zadovoljivem številu napolnili malo dvorano Kulturnega doma, se je predstavil kvaliteten orkester Glasbene Matice, ki je pod kvalitetno taktirko ljubljanskega dirigenta izvajal omenjena dela z izdelano interpretacijo. Orkestraši bi bili lahko še boljše izpili svoje komade, saj je bilo tu in tam čutiti nekaj negotovosti. Dirigent

je posvetil posebno pozornost prefinjeni dinamiki in poudarjanju chiaro-scurov, iz celote je s posrečenim poudarkom izbral posamezne fraze zdaj ene zdaj druge skupine glasbil. Solistični nastopi so bili dovršeno naštudirani in so se organsko in harmonično prepletali z orkestrom. Posebno lepo je prišel do izraza v Beethovni Romanzi kontrast med tremi solisti, ki vstopajo in se spajajo v celoto. Posebno pa je občinstvo navdušila dobro podana Mozartova Simfonija.

Prav in koristno je, da občasno prihajajo vodit orkester Glasbene Matice tudi drugi dirigenti, ker s svojo interpretacijo del in s svojimi glasbenimi zahtevami orkestru vedno kaj novega doprinejo. To je bilo čutiti tudi na omenjenem koncertu, in tudi za to je občinstvo z daljšim ploskanjem nagradilo dirigenta, soliste in orkester.

Moč držav je tudi v prebivalstvu

Po zadnjih statističnih podatkih je naraslo število prebivalcev v Italiji že na 53 milijonov. Računajo, da bo število izredno poskočilo do leta 2000. Milan s svojim okrožjem bo tedaj štel kar deset milijonov ljudi. Rim približno šest; Neapelj pet; po en milijon pa bodo imeli Turin, Genova, Firenze, Palermo in Bologna.

V Italiji se število prebivalstva veča, nasprotno pa je v Franciji. Tam pada število rojstev že šest let. Zato ima Francija danes le še 50 milijonov prebivalcev, kar zaskrbljuje tudi vodilne ljudi v državi.

Podoben pojav se opaža tudi v Sovjetski zvezi. Od leta 1960 se je znižalo število rojstev za eno tretjino in stalno pada. Demografski računi kažejo, da bo znašalo število ruskega prebivalstva kmalu komaj pet odstotkov vseh ljudi na svetu; leta 1940 pa je znašalo skoraj devet odstotkov. Danes šteje Sovjetska zveza z azijskim delom vred — približno 250 milijonov prebivalcev. Natančnejši podatki zadnjega štetja, ki je bilo zaključeno letos 22. januarja, bodo znani šele čez nekaj mesecev.

Nasprotno pa silno narašča število ljudi na sosednem kitajskem prostranstvu. Leta 1957 so ocenili, da ima Kitajska 647 milijonov ljudi. Letni prirastek pa znaša en odstotek in pol,

ŠPORTNA SLAVA NE TRAJA DOLGO

Te dni je obhajal svojo sedemdesetletnico nekdanji nemški svetovni rekorder v tekih dr. Otto Peltzer, mož, ki je porazil slavnega finskega tekača Paava Nurmiya in razbil njegov mit nepremagljivosti. To se je zgodilo 11. septembra 1926 na stadionu SC Charlottenburg v Berlinu. Okrog 30.000 gledalcev je burno vzklikalo in ploskalo Peltzerjevi zmagi. V teku na 1500 metrov je Peltzer dosegel za tisti čas bajni rezultat 3:51,0 minute. Še isto leto je zrušil tudi Nurmiyev rekord na 800 metrov s časom 1:51,6 in leto pozneje rekord na 1000 metrov s časom 2:25,8. Vsa Nemčija ga je slavila. Sodeloval je na dveh olimpijadah in postavil do leta 1934 14 nemških rekordov na progah od 400 do 1500 metrov.

Danes pa je brez vsakega premoženja, bolan in skoro vsem neznam. Pred tremi leti se je vrnil iz Indije, kjer se je deset let trudil, da bi postavil na noge indijsko lahkootletsko organizacijo in odkril mlade ta-

PORAVNAJTE NAROČNINO!

lente, vendar ni našel zadoščenja in zaradi sporov z indijsko lahkootletsko organizacijo je moral iti. Povrh pa so mu iz hotela v Indiji ukradli še vse, kar je imel. Ko se je vrnil, so mu morale pomagati dobrodelne ustanove. dZaj živi v pomanjkanju, a še vedno ves gori za šport in se trenutno trudi, da bi omogočil skupini 20 indijskih mladeničev lahkootletov potovanje v Nemčijo.

ŠTEVILO TUJIH ŠTUDENTOV V ITALIJI

V Italiji živi danes 27 tisoč študentov iz najrazličnejših držav sveta. Vsako leto naraste njihovo število za približno tri tisoč. Vpisani so pa na razne večje italijanske univerze.

Po izvoru je trinajst tisoč teh študentov iz evropskih držav; 4700 iz Severne Amerike, 1900 iz Južne Amerike. 4000 jih je iz azijskih držav, 2000 je Afričanov; 2500 dijakov pa je iz Avstralije in Oceanije.

tako da znaša danes število Kitajcev najmanj 700 milijonov.

Demografski pritisk na sosedno sovjetsko ozemlje je torej izredno močan in polni glave sovjetskih voditeljev s skrbjo in strahom. Zato so v Moskvi že predlagali zakon o stalni mesečni plači za matere številnih otrok.

Tako vidimo, da povzroča naraščanje svetovnega prebivalstva po eni strani skrbi za preživljanje, po drugi strani pa padanje rojstev nevarno ogroža politično, gospodarsko in intelektualno moč prizadetih sil.

JUDOVSKI NASELJENCI V HEBRONU

Podpredsednik izraelske vlade Yigal Allon je naznanil, da bo Izrael naselil 250 izraelskih družin na področju nekdanjega svetopisemskega mesta Hebron v zasedeni Cisjordaniji. To bo prva izraelska naselbina v kakšnem mestnem središču na zasedenem ozemlju po spopadu leta 1967.

Tudi že prej je Izrael naseljeval svoje državljane na zasedenih področjih, toda zunanaj arabskih vasi in mest, navadno samo v kakšnem obmejnem kraju in na strateško važnih točkah.

Izraelska vlada je že pred poldrugim letom sklenila, da bo poslala skupino svojih naseljencev v Hebron, ki je imel do leta 1929 povečini judovsko prebivalstvo. Takrat pa so Arabci pobili judovske prebivalce.

V Hebronu, ki je eno najstarejših mest sveta, je bival v svoji starosti tudi Abraham, ki je tam pokopan skupno z drugimi izraelskimi patriarhi. Hebron je bil tudi prestolnica kralja Davida, preden so Judje zavzeli Jeruzalem.

— o —

Oz Sueškim prekopu se stopnjujejo letalski napadi Izraelcev na egiptovske postojanke in aktivnost arabskih komandosov. Amerika je za zdaj odrekla nadaljnja letala Izraelu, dokler ne bo porušeno sedanje vojaško »ravnovesje«.

☆

PROSVETNO DRUŠTVO T A B O R

bo priredilo v aprilu v Prosvetnem domu na Opčinah

RAZSTAVO

del domačih slikarjev, fotografov, kiparjev in drugih amaterjev.

Vabimo vse, ki želijo razstavljati svoja dela, naj se prijavijo odboru do 31. marca (tel. 211161).

Politično dogajanje v Jugoslaviji

(Nadaljevanje z 2. strani)

di Rankovič ne predstavlja trenutno nikake politične nevarnosti in je verjetno tudi ne bo predstavljal v bodoče. Tonil bo v pozabljenu.

Bodoče vodstvo jugoslovanske politike na splošno, slovenske, hrvaške in srbske pa še posebej se bo izoblikovalo, kot vse kaže, iz tistih elementov v ZKJ, ki so danes nosivci gospodarske reforme in demokratizacije in ki nikakor niso pripravljeni dopustiti, da bi zašla Jugoslavija spet v vrtinec sovjetske interesne sfere ali da bi nasproti komurkoli odstopala od svoje samostojne zunanjepolitične in notranje politične poti in razvoja. Pri tem lahko prihaja do nihanj in neodločnih hipov, in bo do takih hipov prihajalo tudi v bodoče, dokler ne bodo spet trdno določili samostojnega kurza, ni pa nevarnosti, da bi zašli z njega. Vsekakor so odveč vsi strahovi, da bi Jugoslavija končala kot sovjetski satelit ali v rokah političnih bohemov, kot sta Mihajlov in Djilas.

V Sloveniji se je ustvarilo težišče te politične moči okrog sedanjega političnega vodstva, katerega najvidnejši in najizrazitejši predstavnik je Stane Kavčič. Okrog tega političnega centra se je zbrala vsa tista slovenska politična plast znotraj in zunaj ZKS,

ki ji je do učinkovitosti, modernosti in avtonomnosti vsega javnega življenja v Sloveniji in ki res čuti politično odgovornost. Pri tem lahko prihaja občasno do kakšnih negotovosti, do trenutnih oportunističnih pritiskov od zunaj in celo do hipne, a samo dozdnevne prevlade kakih drugih struj, toda demokratični ljudski temelj je močan in razvoj tako odločno usmerjen v napredno, svobodoljubno smer, da morejo biti vse motnje samo prehodne in da se ni bati, da bi mogel kdo to smer razvoja v Sloveniji preokreniti drugam. Do nadaljnjih razčiščenj o političnih in gospodarskih narodnih ciljih lahko pride samo znotraj tega političnega centra.

Na Hrvaškem predstavlja danes tak center centralni komite ZKH, kot je pokazala njegova enodušna obsodba centralista Zanka, ki je nasprotoval temu vodstvu in njegovi politični smeri. Kar pa zadeva Srbijo, bi gotovo podcenjeval demokratične, realistične težnje srbskega ljudstva in njega teženje k napredku, kdor bi pripisoval preveč pomena raznim anarhoidno-kontestirajočim in skrajno levičarskim ali rankovičevskim skupinam, ki se delajo glasne okrog beograjske univerze, kot se to danes dogaja skoraj na vseh evropskih univerzah. Nedvomno bo realizem vedno prevladal tudi v Srbiji, tako kot v vsej jugoslovanski federaciji.

Velikonočna sveča

V velikem tednu je oskrbnik zapovedal, da morajo kmetje tudi za praznike orati na graščinskih njivah. Tlačani so čutili, da je ukazal to iz same zlobe. Mrmrali so:

»Tako daleč je že od Boga. Zasluži, da bi mu upihnilo luč življenja, če ne, nas bo on končal.«

Prišel je tudi Peter Mihajev. Ta tihi mož ni bil istih misli. Mirno je poslušal njihove naklepe, nato je rekel:

»Veliko krivdo si hočete naprtiti, ljubi bratje. Spraviti človeka s sveta je lahko. Toda svoje duše boste pri tem zapravili. Imate

iz cerkve. Samovar s čajem je že vrel. Po obilnem zajtrku si je prižgal Mihajlo Semjonič pipo in je ukazal poklicati vaškega starosta.

»Si poslal kmete na delo?«

»Sem, Mihajlo Semjonič! Vsakemu sem odkazal njegov posel.«

»Tako? A si gotov, da vsi delajo? Pojdi, poglej in jim povej, da pridem po kosilu nadzirat. Če ne bo vse v redu, bom pozabil na praznik!«

»Kakor ukažete, Mihajlo Semjonič!«

Starosta je že odhajal, ko ga je oskrbnik poklical nazaj.

»Že vem,« je dejal, »tisti ljudje me opravljajo. Odpri ušesa! Hočem vedeti, kdo so tisti! Poznam jih! Samo žrli bi. Pojdi in nikar se ne drzni česa utajiti!«

Starosta je odšel in jezdil na polje.

Oskrbnikova žena je slišala, kaj je njen mož naročil starostu. Vstopila je in začela prositi za kmete. Bila je dobra in ponižna ženska.

»Moj ljubi Mišenska, ne nalagaj si greha na tak praznik. Pošlji kmete domov, Velika noč je!«

Mihajl Semjonič se je zakrohotal:

»Je mar že dolgo, odkar nisi okusila biča? Svoj nos vtikaš v stvari, ki ti niso nič mar.«

Po kosilu je prišel starosta poročat, kako je s kmeti na polju.

»Se potijo, he? Bodo kmalu končali?«

»So že pri polovici.«

»In kaj pravijo o meni? Gotovo me pošiljajo na dno pekla?«

Starostu ni šla beseda iz ust. Oskrbnik pa je pritikal:

»No, povej! Resnico plačam z rublji, laž pa s knuto! Izbiraj! Hej, Katjuška! Kozarec za starosta, da ne bo sedel tu kot šolarček!«

Kuharica je prinesla vodke. Starosta je izpil, si obrisal usta in pomislil, da ni prišel sem zaradi žganja:

»Kaj morem, če ga kmetje ne hvalijo,« je razmišljal. »Ker me šili, mu pa povem resnico.«

In je začel:

»Mrmrajo, Mihajlo Semjonič, pa še hudo.«

»Kaj se to pravi? Ven z besedo!«

»Pravijo, da nimaš Boga. To pravijo vsi in da si s hudičem.«

Oskrbnik se je krohotal:

»Ni slabo! Zdaj pa povej, kaj pravi ta in oni, na primer Vasilij!«

Starosta je bil Vasiliju gorak:

»Ta je najhujši!«

»Kaj pravi, hočem vedeti! Nikar ne obračaj jezika naokrog!«

»Pravi, da boš umrl brez poslednjega olja.«

»Glej, glej. Čemu pa ne pride sam obračunat z menoj? Kaj pa Tiška? Je tudi tak nepridiprav?«

»Vsi govore približno enako. In da bi ti vamp počil, vsi so enaki.«

»Tako? Pa Petruška Mihajev, on tudi zmerja? Ta pobožnjak?«

»Ne, Petruška ne. Posebnež je in ne vem, kako bi tisto presodil.«

»Kaj pa je storil?«

»Nekaj čudnega. Ko sem jezdil proti njemu, sem že od dalež slišal, kako poje, kot v cerkvi. Na plugu se mu je nekaj svetilo.«

»Kaj pa?«

»Kot plamenček je bilo. Ko sem prišel bliže, sem videl, da je svečka za pet kopejk. Mirno je gorela, še veter je ni upihnil. Peter pa v čisti srajci poje in orje, svečka mu ne ugasne, niti ko plug obrača.«

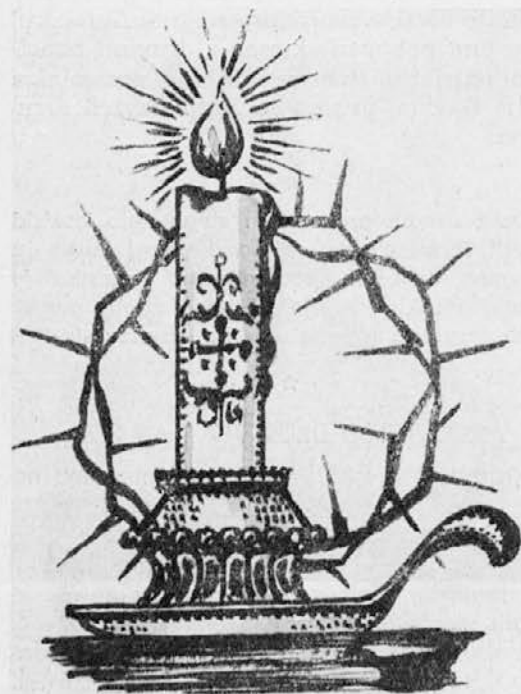
»Ti je kaj dejal?«

»Ko me je zagledal, sva si izmenjala velikonočni poljub, nato pa je pel naprej. Jaz nisem nič rekel, drugi so se mu pa smejali.«

»In on?«

»Mir na zemlji, jih je pozdravil, zarezal s plugom novo brazdo in še glasneje zapel velikonočno pesem.«

Oskrbnika je minil smeh. Odslovil je starosta. Zleknil se je na divan in zajokal. Žena je pritekla vprašat, kaj mu je:

prav: oskrbnik dela zlo, zato bo moral trpeti. Vas pa bo tudi čakal sodnik. Ostati moramo potrpežljivi. Tako mislim.«

Vasilij je jezno odgovoril:

»Vedno ista lajna: greh, krivica, kaznen. Res ni pravično odstraniti človeka. Toda ali je ta oskrbnik človek? Človeka ubiti je greh. Če pa tako žival pobiješ, nima niti Bog ničesar proti. Ne, ne! Mi bomo krivi, če pustimo takega človeka pri življenju. Ali ni greh orati na Kristusav praznik? Ti, ki si pobožen kot jagnje, tudi ti ne boš šel na polje!«

»Zakaj bi ne šel? Če mi zapove orati, bom. Bog že ve, čigav greh bo, če le mi gledamo nanj in njegove zapovedi, ljubi bratje. V pisnu ni besede, da moraš silo uničiti s silo. Kri človekova se hitro preljuje, a nabere se ti v duši. Meniš, da boš zlobneža spravil s sveta, ne opaziš pa, da se zloba v tebi nabira. Ukloni se zlu in splazilo se ti bo pod noge!«

Kmetje se niso mogli odločiti. Eni so pri-trjevali Vasiliju Minajevu, drugi Petru Mihajevu.

Na velikonočni dan so kmetje praznovali Vstajenje Gospodovo. Že prejšnji večer je hodil starosta od hiše do hiše in opominjal:

»Oskrbnik ukazuje, da morate jutri zjutraj zorati gospodarjeve njive!«

Kmetje so mrmrali; toda nihče se ni upal upreti. Zvonovi so vabili k Vstajenju. Kmetje, nad katerimi je bdela oblast Mihajla Semjoniča, so pa orali.

Oskrbnik se je pozno zbudil. Žena in hčerka sta se v najlepših oblačilih že vrnili

VELIKONOČNI ŽEGEN

Se danes, v globoko snovnost zakopanih časih, so se ohranile med našim ljudstvom, tudi v mestih nekatere velikonočne navade.

Spominjajo nas na dneve trpljenja, ki so tesno povezani s praznikom vstajenja in se podedujejo iz roda v rod. Najbolj se seveda ohranjajo tiste šege in navade, ki so bolj veseliga značaja.

Med take prištevamo v prvi vrsti pripravo in uživanje velikonočnega »žegna«, jedil, ki so značilne za te praznike.

Že naš slavni zgodovinar in etnograf Vajkhard Valvazor je opisal v svojih knjigah »Slava vojvodine Kranjske«, kakšen je bil »kranjski«, to je slovenski žegen v drugi polovici 17. stoletja. Od takrat pa do danes se je le malo spremenil. Pa tudi po vseh slovenskih krajih so ista jedila, ki jih nosijo k blagoslovu ali jih gospodinje vsaj pripravijo za velikonočno mizo,

To so raznovrstne oblike peciva, mesnine, jajca in hren. Versko čuteča ljudska domišljija je povezala vsa ta jedila z globoko velikonočno simboliko.

Jerbas ali košara, v kateri so dekleta nosila na velikonočno soboto ta jedila k blagoslovuje p omenila božji grob. Lepo tkani prtici na jerbasu je bil znamenje platna, v katero so povili Kristusovo telo. Na vrh koša je mati postavila pet rdečih barvanih pirhrov v spomin peterih božjih ran. Potice, tržaški

»Premagal me je, zdaj sem jaz na vrsti!«
Zena mu je prigovarjala:

Pojezdi na polje in pošlji jih domov, pa bo vse dobro.«

»Izgubljen sem,« je stokal oskrbnik. »On me je premagal.«

»Nazadnje je res odjahal preko grajskega dvorišča.

Takrat so se kmetje že vračali proti dvorcu. Konji pa so se nenadoma ustavili, niti biči jih niso spravili skozi velika lesena vrata. Kmetje so pristopili in so zagledali na dvorišču Mihajla Semjoniča v mlaki krvi. Roke je imel razprostrte, oči so strmele v nebo. Zemlja ni pila njegove krvi.

Preplašeni so se kmetje umikali. Samo Peter Mihajev je stopil k truplu in mu zatisnil oči. Naložil ga je na konja in ga odpeljal v dvorec.

Graščak se je zgrozil, ko mu je Peter vse razložil. Razumel je. Skušal je oprati oskrbnikovo krivdo in je vsem podložnikom olajšal bremena.

Kmetje pa so razumeli, da je Bog le s tistim, ki vrača zlo z dobroto.

(Po L. N. Tolstoju)

SVETI PRT

Ko je Kristus na križu umrl, so Jožef iz Arimateje in drugi učenci sneli sveto telo s križa, ga mazlili, zavili v platnen prt in odnesli v skalno grobnico. Tako poroča evangelij.

Ta prt ali »sacra sindone« ima svojo burno zgodovino, ki je prav v letošnji predvelikonočni dobi spet razburila duhove. Strokovnjaki in znanstveniki, pripadniki različnih verstev, preiskujejo to sveto ostalino in vsak po svojih izsledkih, včasih pa tudi po svojem subjektivnem prepričanju izražajo naspotujoča si mnenja. Raziskujejo, ali je tkanina res iz Kristusovega časa, ali so odtisi in krvni obrisli Gospodovega telesa res pristni. Pa tudi, če je Kristus res umrl na križu in ne morda šele potem, ko so ga učenci že zavili v prt.

Po glasovih, ki so prišli pred štrinajstimi dnevi iz Švice v svetovni tisk, pa so baje gotovi vatikanski krogi odločeni kar uničiti to dragoceno svetinjo. Neki protestantski profesor, Kurt Berna, je namreč ustanovil v Švici posebno družbo znanstvenikov, ki se ukvarja s »sveto sindono«. Ti trdijo, da je Kristusovo srce še utripalo, ko so telo zavili v prt. O tem naj bi pričali madeži krvi na prt. Kristus da torej ni umrl na križu; najbrže pa odtisi na tisti tkanini niti niso pristni. Zato, nadaljuje švicarska proticerkvena skupina, hočejo v Vatikanu prt uničiti, da ne bi prišla v nevarnost dogma o Jezusovi smrti in vstajenju.

V listu »Osservatore della domenica« jim odgovarja mons. Ricci in ponovno dokazuje na podlagi radioloških preiskav, izvedenih na milanski univerzi, da je Kristus brez dvoma umrl na križu, in to še posebej zaradi uboda vojakove sulice, ki je prodrla do srca. Na prt samem pa so dognali številni znanstveniki sindonologi sledove krvi in negativne odtise ran točno na krajih, ki odgovarjajo Odrešenikovim ranam.

Sveti prt hranijo zdaj v Berninijevi kapeli turinske stolnice. Dolg je pet metrov in širok

1,08 metra, pravno pa je last savajske družine. Zato ga Vatikan, tudi če bi hotel, ne bi smel uničiti. Sicer pa je po izjavah iz Vatikana trditev o takšnih namerah popolnoma izmišljena.

Dokazano je tudi, da je platno res iz Kristusove dobe. Arheolog Baron je že leta 1902 dognal, da so že v tisti dobi poznali v Orientu tak način tkanja in izdelovanja platna. Kemik profesor Tonella dokazuje, da se odtisi na prt poznajo na točkah, kjer se je sveto telo bolj dotikalo platna. Do negativnih odtisov pa je prišlo tudi zaradi aloe in mize, s katerima je bilo maziljeno Jezusovo telo. Te snovi so se spremenile zaradi vročine v neizbrisno barvilo aloeturi. Odtisi trnove krone in ran, posebno na prsih, pa dokazujejo, da gre res za Kristusovo telo in ne za kako drugo.

Na podlagi teh in mnogih drugih znanstvenih izsledkov je sveti prt ali sindona za krščanski svet res sveta ostalina in snovna pričča Kristusovega trpljenja in vstajenja. Seveda pa noben kristjan tega ni dolžan verjeti, ker to ne spada med dogme in ni bistveno

Maksim Gaspari: Slovenska Aleluja

V NAŠIH KRAJIH

bogato nadevani presmec, pince so pomenile Kristusovo telo. Gnjat ali pleče naj spominja na udarce po božjem hrbtu, klobase na vrvi, pomaranče na gobo v kisu namočeno, hren pa grenko pijačo, ki so jo ponudili žejnemu Mučeniku.

Na Tržaškem in Goriškem so bili posebnost »žegna« tudi »menihi«; za otroke spletene kite iz sladkega testa z rdečim jajcem namesto glave. Po navadi pa še krožnik »žuce« (žovce) ali hladetine z jajci in kosi razne mesnine. Goriška okolica in tudi Brici so poznali tudi posebne »fulje«, nekake trde krofe iz bele in koruzne moke, kuhane na pršutovi juhi. V naših gorah so imeli navado priložiti k »žegnu« še soli in otrobov za živino.

Ko prinesejo domov ta »žiegen« (v tržaški okolici, »žegen« na Goriškem, »žiegnanco« v Beneški Sloveniji), se vsede vsa družina k belo pogrnjeni mizi. Mati ali hišni oče prekriža potico in pinco z nožem ter odreže vsakemu kos »žegna«. V nekdanjih časih pa je

moral vsakdo najprej pojesti malo nastrganega hrena, šele potem so se lotili drugih dobrot. Na Kobariškem pravijo, da hren prežene kače. Prav tako tudi lupine pirhov, ki so jih zlasti v vaseh okoli Trsta trosili okrog hiše, da se ubranijo strupene in druge golazni. Enako navado imajo tudi na Ptujskem polju in še marsikje v Sloveniji.

Kosti velikonočnega »žegna« so pa vtikali pod strešno tramovje, da se hiša obvaruje pred strelo in ognjem. V krajih ob gornji Soči in na vzhodnem Krasu je tudi živina dobila blagoslovljeno sol, otrobe in koščke belega kruha, da bi se bolj redila. Le mački ne dajo žegna, ker ima v repu tri vražje dlake in bi otrsela s sebe svetega duha; taka je bila stara vera, ki je bila seveda iz poganskih časov prevzeto praznovanje.

Vendar nam pa vse te navade ob »velikonočnem žegnu« še danes pričajo, kolikor so se ohranile, da naše ljudstvo čuti ljubezen do starih tradicij in folklornih izročil.

za odrešilni nauk krščanstva. Spada pa med misterije, ki ločijo vero od zgolj racionalnega, ki pa samo nikoli ne more in ne bo moglo zadostiti človeške duše.

— o —

DETELOVA NOVELA V ŠVICARSKEM DNEVNIKU

Ugledni neodvisni švicarski dnevnik »Die Tat« je objavil v svoji 44. letošnji številki, 21. februarja novelo Leva Detela »Schwarze Unterredung mit den Skorpion« (Črni pogovor s škorpionom), iz njegove zbirke novel »Blodnjak«. Novelo je prevedla iz slovenščine v nemščino Hilde Bergner.

Kot znano, je izšla Detelova nevelska zbirka »Blodnjak« leta 1964. V Trstu se še dobi v Tržaški knjigarni, kjer je bila zadnji čas razstavljena v dneh knjižnega sejma te knjigarne.

ALEKSANDER SOLŽENICIN

Velikonočna procesija

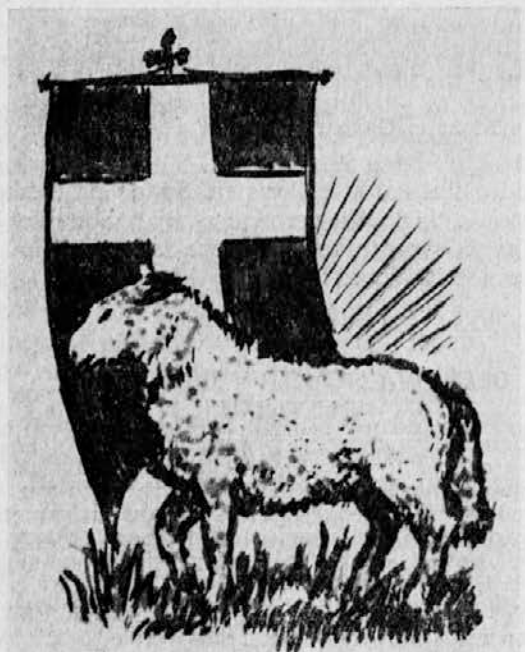
BESEDA O PISATELJU

Pričujoča Solženicinova novela predstavlja moralno očiščujoč in kritično drzen poskus konfrontacije s sedanjo sovjetsko stvarnostjo in njenim uradnim protiverskim razpoloženjem. V duhoviti konfrontaciji med Kristusovo cerkvijo in verniki na eni strani in med divjo drhaljo na drugi strani se v pretresljivi podobi in dinamičnem, napetem jeziku, kaže trpljenje Rusije in njen bližajoči se propad, kot ga napoveduje na koncu novele Solženicin.

Solženicin je pomemben ruski pisatelj, ki raste iz tradicije ruske literature in tako kot nekdanji veliki ruski pisatelji (Gogolj, Dostojevski, Tolstoj) žigosa napake družbe, ji kaže njen pravi obraz. Zato ni čudno, da v Sovjetski zvezi ni priljubljen. Mnoge njegove knjige so tam prepovedane, med njimi tudi ta prevedena novela. Pred kratkim pa so ga tudi izključili iz zveze sovjetskih pisateljev. Nedavno je sovjetska tiskovna agencija Novosti priobčila različne izjave »pisateljev o Solženicinu«, ki pa so si vse podobne v sramotanju in napadih na tega pisatelja. Tam tudi stoji: Solženicinova dela so prenasočena z jasno tendenco, v njih je malo resnične poezije, življenje je podano v izkrivljeni in popolnoma protisovjetski luči... Mogoče bi mogel Solženicin stanovati nekoliko bliže svojim za hodnim založnikom? Prevajalec

Strokovnjaki nas danes podučujejo, naj ne slikamo vsega tako, kot je, to bi bila barvna fotografija — preje da je treba s popačenimi linijami in s sestavljenimi trikotniki in kvadrati podati idejo neke stvari in ne stvari same.

Sam pa si ne znam prav zamišljati: kateri barvni posnetek bi z razumom odbral za nas potrebne obraze in bi uklenil na eno samo sliko velikonočno procesijo pred patriarhalno cerkvijo v Peredelkinu, pol stoletja po revoluciji? Prav ta velikonočni, sedanji sprevod bi nam mnogo razložil, pa četudi bi ga opisali z najstarejšimi umetniškimi sredstvi, celo čisto brez pomoči trikotnikov.

Pol ure pred zvonjenjem je podoben predvor cerkve Kristusovega Sijaja direndaju pred odrom s plesiščem v kakšni zakotni, zloglasni delavski naselbini. Mlada bitja s pisanimi rutami in dolgimi hlačami — nekatera pač tudi v krilih —, se sprehajajo v troje, v petero nakoli, vsa z vzvišenimi glasovi, notri v cerkvi jih je kopica, druga je v predveži, kjer čuva nekaj starih ženic že od zgodnjega večera sedeže — tem se mimoidoči reže v obraz —, in vzunaj, tam krožijo okoli cerkvenega dvorišča, kriče brez ozirav in brez zavor, se kličejo med seboj že od daleč in strmijo v zelene, rožnate in bele lučke pred zunanjimi stenski ikonami in pred nagrobnimi ploščami mnogih najvišjih in višjih duhovnikov. In fantalini — močni in slabotnejši — vsi ti so oviti v zmagovalne obraze (koga pa so premagali s svojimi osemnajstimi ali dvajsetimi leti? Kvečjemu z majhnim sunkom vhodna vrata), skoraj vsi nosijo čepice, kape, in kdor hodi tu gologlav, ta ne dela tega le tukaj, ta dela tako vedno; vsak četrti je v rožicah, vsak deseti pijan, vsak drugi kadí, kadí z odporom, čik mu visi na ustnicah. Še pred kadilom se vzdiguje v električni svetlobi sivomodri dim, od cerkvenega dvorišča proti velikonočnemu nebu, k temnim nepremičnim oblakom. Tu pljuvajo na tla, tam se preobjestno suvajo med seboj, tu žvižgi in tam grešno preklinjanje; nekateri podžigajo s tranzistorskimi radijskimi aparati k plesu, in ti tam stiskajo svoje punce, sredi prehoda, vlečejo dekleta od drugih stran, se šopirijo kot petelini — le pazi, da ne potegnemo noža, najprej drug proti drugemu in potem še proti vernikom. Mladeniči se ozirajo okoli sebe, kot da bi ne bili mlajši pred starejšimi, kot da ne bi bili gosti pri gostiteljih, temveč hišni gospodarji, za katere so drugi prisotni nadležni kot muhe. Nož ne spregovori — trije, štirje miličniki kolovratijo, kot se spodobi, naokoli. In kletvice ne tulijo čez dvorišče, temveč jo utišajo, v prisrčni ruski pogovor. Tako tudi milica ne vidi ničesar nedostojnega in se miroljubno smehlja rastočim generacijam. Nikakor tudi ni stvar milice, da vrže cigarete iz ust in kape z glav. Saj se nahajamo na cesti in pravico, da ne veruješ v Boga, potrjuje Ustava. Milica se obnaša po predpisih: nobenega vzroka ni, da bi se vmešala, kriminalnega dejanja tu ni.

Izgubljeni v gneči se stiskajo verniki ob ograjo cerkvenega dvorišča, na zidove cerkve, nobene misli na upor ni, le plašno oziranje na vse strani; veseli so, da jih ne osuvajo, veseli že, da ne zahtevajo od njih ur, s katerih berejo minute do Kristusovega vstajenja. Tu, pred božjo hišo, je njihovo, verniško število mnogo manjše kot število režečih se, preklinjajočih in zasmehujočih rokomavhov. Potlačeni so verniki in preplašeni, bolj kot pod Tatari. Tatari niso nikoli tako napadali maše svitanice.

Območje protipostavnega ni nikdar doseženo, nasilje je tu nekrvavo, sramotenje doseže dušo: prastaška usta, spolzka govorica, mečkanje in stiskanje, kajenje in pljuvanje sta oddaljena manj kot dva koraka od Kristusovega trpljenja; pogled zmagovalcev, ta podcenjujoči pogled, s katerim capini prihajajo, da bi gledali, kako njihovi dedki goje šege davnih prednikov.

Tu in tam se zabliška med verniki kak judovski obraz. Pa naj so krščenci ali tujci, s stra-

hom se ozirajo oboji in čakajo na procesijo. Na Jude kričimo mi vedno, Judje so nam pravzaprav trn, toda bolje bi se bilo ozreti s pomislekom — kakšne Ruse pa smo si ta čas vzgajili? Gledaš v gnečo in osupneš. To vendar niso, bi mislil, pretepači iz tridesetih let, ne več tisti, ki so vernikom z udarci izbili iz rok posvečeni velikonočni kolač in so vrešče igrali hudiča — ne! Te je prignala semkaj radovednost: sezona hokeja je minila v televiziji, nogometna sezona se še ni začela. Dolgčas! Zato se drenjajo k stojnici s svečami in porivajo kristjane kot vreče s slamo narazen in kupujejo, med sramotjenjem »cerkvenega trgovinarstva«, kdo ve za kaj sveče.

Čudno je le to; vsi ti prihajajo od drugod, in vendar ve vsakdo od teh za drugega, celo po imenu se poznajo med seboj. Kako se vendar to tako odlično ujema? Kaj prihajajo vsi v imenu iste zadeve? Kaj se ne sprehaja med njimi celo voditelj komsomolske mladine? Jim bodo morda te urice zapisali kot prostovoljno delo v dobro?

Tu zadoni čez glavo zvon z mogočnimi udarci — polni globoki toni, nobene plehke nadomestne pločevinaste muzike! Zvon doni in nazonanja procesijo. In kakšna gneča sedaj! Toda to niso verniki, ne, spet je razbrzdana družčina. Dvojno in trojno, tako množično hrumi na dvorišče, tečejo, se drenjajo, ne vedo niti sami, kaj iščejo, kakšno mesto si naj priborijo, da bi procesijo bolje videli. Prižgejo rdeče velikonočne sveče in na njih svoje cikarete, tako je to! Suvajo se med seboj, kot da bi pričakovali nov ples. Samo stojnica s pivom še manjka, da bi dolgolasi, visokorasli fantalini — naša vrsta prav nič ne izumira — spustili belo peno na grobove.

Čez cerkvene stopnice koraka med tem vodja procesije in se usmerja sem, spremljan z imenitnim zvonjenjem molilnega zvona. Spreddaj korakata dva močna moža, ta dva prosita mlade tovariše, naj se umaknejo, kolikor pač gre. Tri korake za temi sledi plešast, star možiček, gotovo cerkveni predstojnik in drži s težavo drog svetilke s svečo. V strahu škili k sveči v svetilki, če je še ravna, prav tako pa

gleda s strahom na stran... In tu se začneja slika, ki bi jo tako rad narisal, če bi to znal: ta nosilec svetilke, kaj se morda boji, da ga bodo graditelji nove družbe poteptali po tleh, da ga bodo pretepli? Groza se polasti tudi tistega, ki to gleda.

Mlade punce v hlačah in s svečami in fantje s cigaretami med zobmi, s pokrito glavo, plašč odprt (obrazi brez osebnosti, bedasti, drzni, lastne notranje trdnosti za en rubelj in razuma za pet kopejk, med temi preprosteži z otroško debelimi lici in zaupajoči — množica takih obrazov bi morala na sliko), gosta vrsta, tako zijajo v predstavo, ki je drugje ni mogoče videti niti za denar.

Za svetilko se zibljeta dva praporja, ne posamično, vsak zase, temveč tesno skupaj v svoji utesjenosti.

In za tem, v petih vrstah po dve, deset pojočih žensk z debelimi svečami. Vsi ti spadajo na sliko! Žene, že v letih, s trdnimi, od sveta odmaknjenimi obrazi, pripravljene tudi umreti, če bi tigri planili na nje, in dve od desetih sta mladi deklici, tako mladi, kot tiste, ki se drenjajo okoli s fanti. toda kako čist je njun obraz, kako svetel je sijaj na njima.

Ženske se pomikajo počej v zaprti vrsti. Slovesne so, kot da korakajo skozi občestvo, ki moli, ki se križa, ki se izpoveduje grehov, ki pada na kolena. Te ženske ne vdihavajo cigaretnega dima, njihova ušesa so gluha za kletvice, njihovi podplati ne čutijo, da se je cerkveno dvorišče spremenilo v plesišče.

Tako se začne resnična velikonočna procesija. Nekaj od tega zajame tudi mlade divjake na obeh straneh; trušč še nekoliko poleže.

Ženam slede, v svetlih oblačilih, duhovniki in diakoni, sedem po številu. Toda kako utesnjeno gredo, kako zadevajo drug ob drugega, kako motijo drug drugega: komaj ostaja dovolj prostora za premikanje kadilnice, za dviganje molilnega prta. In tu bi moral — če mu ne bi bili odsvetovali — korakati in maševati Patriarh vse Rusije!

Nagneteni drug na drugega in hlastno se premikajo naprej; in s tem se konča procesija. Tu ni nikogar več! Nobenega vernika ni naokoli, zakaj prehod v cerkev se več ne posreči. Nobenega molilca več, toda že se spet začneja direndaj, vesela čreda hoče tudi noter! Kot skozi razbita vrata kakega skladišča se silijo noter, suvaže se in stiskajoč se, fantje in dekleta, drgnejo se ob kamnite stebre, naprej, nazaj, krožijo v vrtinčastem toku in se prenapenjajo, kot bi veljalo, polastiti se plena, razdeliti si ugrabljeno — in čemu? Sami ne vedo, zakaj. Da bi zijali v pope in njihov hokuspokus? Ali pa da bi samo kolovratili v množici naokoli? Jim gre za to? Procesija brez pobožnih! Procesija brez križajočih se! Velikonočna procesija v pokrivalih, s cigaretami, s tranzistorji pred prsmi — prve vrste te publike, kako se drenjajo čez obzidje, — to mora tudi na sliko. In s tem bi bila popolna.

Vzadaj se prekriza ena od stark in reče sosed: »Tokrat je lepo, nobenega direndaja, in toliko milice...«

Tako je to torej! To leto je še boljše leto...

Kaj bo nastalo iz teh od nas rojenih in vzgojenih milijonov? Čemu prosvetljski napor in tolažilne prerokbe razmišljujočih duhov? Kaj pričakujemo dobrega od naše prihodnosti?

Resnično, enega lepega dne se bodo obrnili in nas bodo vse poteptali; in tudi tistih se ne bodo usmilili, ki so jih poslali na ta kraj! 10. april 1966,

na prvi dan Velikonočnega Praznika.

Prevedel LEV DETELA

Razmišljanja Igor Tuta: KAJ SE GREMO?

II.

Čas: 1970

Avtor: Taras Kermauner

Kraj: če je navedeni stavek avtor zapisal na svojem delovnem mestu, prihajajo te besede kar iz prostorov ljubljanske Drame (menda slovenske).

Ideja: »Slovenec me ne zanima več kot Slovenec, kot člen ideje Slovenstva, temveč, kolikor dober delavec je.«

Čas: 1555

Avtor: Primož Trubar

Kraj: v majhni izbi sredi Rothenburga, sredi nemškega jezikovnega prostora.

Ideja: »Inu mi nismo v le-timu našimu obračanu oli tolmačevanu lepih, gladkih, visokih, kunštnih, novih oli neznanih besed iskali, temuč te gmajnske krajske preproste besede, katere vsaki dobri preprosti Slovenec lehku more zastopiti.«

Res čudno, da se je ta, sicer marljivi in preudarni Slovenec Trubar leta 1550 spozabil in namesto, da bi svoje nove vernike naučil tedanjega uradnega nemškega jezika in jih nato z nemškimi učili gradili v novi veri, raje stvar prekopicnil, se odpovedal svojemu času, denarju, miru in zdravju in se lotil novega življenjskega dela: prevajanja tujih tekstov v slovenski jezik. In z njim vsi njegovi pristaši.

No, zdaj pa zapišimo obema avtorjema še skupni imenovalec, ki je v tem primeru ljubezen do svojega naroda, da bo slika zao-kroženo popolnejša in da bo vsem jasno, pred katerega od zgornjih dokumentarnih izpiskov gre postaviti plus in pred katerega minus.

Jaz bi pa Kermaunerjevemu predznaku dar kar absolutno vrednost, zakaj, naj bodo Slovenci še tako dobri delavci, če bodo samo delavci in nič Slovenci, potem je bil ves napor slovenskega duha, ki se je knjižno izoblikoval najprej skozi Catechismus In der Windischen Sprach in je potem rasel in se izražal v večstoletni zgodovini slovenske književnosti, do Sibilinega vetra in do Ukane, popolnoma zastoj. Potem je tudi nesmiselno, da med drugimi eksistira slovenska revija »Problemi« in da Kermauner v slovenščini piše vanjo.

Predstavljam si, da bi se Kermauner branil, češ, tudi književniki so delavci, kulturni

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

V nedeljo, 29. t.m. ob 16. uri,

v ponedeljek, 30. t.m. ob 16. uri

IGNAZIO SILONE

PRIGODA UBOGEGA KRISTJANA

PRVIČ V SLOVENŠČINI

Zadnjič v Kulturnem domu

V četrtek, 2. aprila 1970 ob 16. uri,

v petek, 3. aprila 1970 ob 16. uri,

v soboto, 4. aprila 1970 ob 16. uri

PAVEL GOLIA

SNUGULJČICA

mladinska igra v osmih slikah

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure in eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom. Rezer-vacije po telefonu 73-42-65.

sicer, a delavci. Saj ravno to se mi je vedno upiralo: zmanjšati kakega Cankarja na stop-njo slovenskega literarnega birokrata.

Naj navedem primer iz zamejstva. Tudi našim šolam lahko pravijo, da so slovenske, toda zame so to še vedno italijanske šole s slovenskim učnim jezikom. Jezik je že slovenski, jezik, srce pa marsikje manjka. Zato mi gre tako pri samem sebi, kot pri Trubarju in Cankarju in pri Pepiju Kamnoseku za srce, za duha, da zavest, za slovensko narodno vest, ki je del mojega intimnega življenja, se pravi, del mene, Slovenca, ne glede kje, kaj in kako delam.

Seveda, tudi jaz raje vidim med Slovenci dobre delavce, raje kot slabe in dobre književnike raje kot šušmarje. A zdaj ne gre za to, zakaj Kermauner je najprej zapisal »Slovenec me ne zanima več kot Slovenec«. V teh besedah ne gre za kvaliteto dela, ampak za vsega obsojanja vredno, nedopustno, grozotno odpoved notranjemu ukazu ljubezni do materinega jezika in do svojega naroda.

Zato je prav, da še in še prebiramo Trubarja in se prav danes pri njem učimo te ljubezni. Zakaj prav v vsaki njegovi vejici se izraža prava, poštena in pristna zvestoba notranjemu ukazu, ki ga ne more in ne sme uničiti nobena teorija (naj bo verska ali laična) o postopnem izginevanju narodov z zgodovinske pozornice.

V času Združenih držav Amerike in Zveze sovjetskih republik in bodočih združenih držav Evrope je prav, da vsi narodi premislijo, kaj bodo kot narodi prinesli v take nadnarodne državne tvorbe, da ne bi slučajno nanoslo, da bomo morali postaviti

ob latinska in germanska bogastva Nič na Slovenskem.

Toda ne glede na to perspektivo bodočnosti je prav, da se znotraj slovenskega kulturnega prostora in mimo raznih ponesrečenih poskusov pisanja à la Kermauner poži-vi zdravo ozračje mednarodnih odnosov, ker, kot je lansko leto ob tem času rekel Rebula v Nabrežini, »Biti Slovenec se konec koncev tudi edino izprača... če ne zaradi drugega zaradi zavesti... da nisi izdajal: da nečesa v sebi nisi ubil.«

Samo še trenutek in vlak bo tu. Počasi bo prisopisal in z njim se bosta pripeljali sreča in ljubezen. V njem bo tisti lepi mladi obraz, ki si ga ona želi in ki ga vsak dan čaka.

Deklica postaja vsak hip bolj nestrpna. Ne prestando se ozira po železniški progi, toda pred njo stoje le stari zapuščeni vagoni na slepih tirih. Nešteto vlakov je že videla peljati po tej progi, vsak dan prihajajo in odhajajo, toda zanjo je najlepši in najljubši tisti, ki ji vsak dan pripelje njega. Star je, ves črn od dima, ves zapuščen in umazan, kolesa še komaj nosijo vagoni, toda njej je ljub. Njeno srce vsak dan znova vztrepetava, ko zasliši pisk. Tedaj ve, da bo vlak zapeljal samo še skozi predor in že bo na peronu.

Zategli žvižg jo prebudi iz premišljevanja. Dvigne glavo in glej — vlak je tu.

»Maja!«

»Bor!«

Srečna se Maja in Bor primeta za roke ter stečeta čez železniško progno.

Veter piha, tuli in nosi v svojih vrtincih odpadlo listje. Gola drevesa se upogibljejo in z dolgimi vejami božajo Bora in Majo. Zamisljena stopata fant in dekle po drevoredu in poslušata grozljivo jesensko pesem vetra. Po ozki stezi zavijeta proti peronu. Le tam medlo sveti luč, drugje je povsod tema. Kmalu bo ura odbila osem.

»Maja, ne bodi žalostna,« šepeta Bor, »saj bo jutri še en dan.«

»Oh, Bor, tako čudno zavija ta veter. Zdi se mi, da mi bo ugrabil tebe. Ostani tu! Strah me je. Ne hodi domov, prosim te!«

Železniška proga za hišico

MOJKA ŽBONA

»Maja, ne bodi tako otročja!« prosi Bor. »Saj veš, da vlak pripelje vsak dan in vsak dan pridem z njim jaz!«

»Bor, nekaj se bo zgodilo. Tudi vlak je tako čuden.«

»Oh moja Maja, le kaj ti je?«

Tople roke objamejo nežno Majino telo. Mehka dlan jo poboža po dolgih plavih lasih. Bor zagleda v velikih Majinih očeh solze. Tedaj se nežno skloni nad njen obraz in jo poljubi.

Maja nemo gleda za njim. Vlak še zadnjič zažvižga, spusti paro in že oddrda proti predoru, daleč proč od Maje. Na peronu ostanejo le zapuščeni vagoni, nekaj železničarjev z malimi svetilkami in Maja. Deklica še vedno gleda v daljavo, kamor je odpeljal vlak njegovega Bora.

»Majaaa, Maaajaaa.«

Ničesar ne sliši. Tedaj stopi k njej železničar in jo pocuka za rokav:

»Mar ne slišiš, Maja, mama te kliče. Ne boj se, ne bom ji povedal! Pa saj bo fant še prišel!«

»Hvala!« se grenko nasmehne, »saj res, sedaj moram iti.«

Urno steče čez tračnice in že jo zakrije tema. Železničar gleda za njo in zmaje s sivo lavo.

Toda taki dnevi so minili. Maja nič več ne čaka zjutraj na postaji, kajti Bor ne prihaja več. Že dolgo ga ni več, že od tistega grozljivega jesenskega večera. Maja noče sedaj niti videti več vlakov, čeprav še vedno vozijo tisoči za njeno revno lesono hišico. Njeno srce znova in znova presunja bolečina, ko sliši žvižg vlaka. Vedno ko sreča sivolasega železničarja, ji pravi: »No, nič več ne prideš k nam.«

Deklica samo povesi glavo.

Sodobno kmetijstvo

Podražitev kmetijskih strojev

Glavni predmet pogovorov na letošnjem kmetijskem sejmu v Veroni so bile cene kmetijskih strojev, ki so se letos močno dvignile. Kot v drugih državah tako so se tudi v Italiji dvignile cene kmetijskih strojev, ker so se zvišale cene surovin za približno 10 odst. K temu je treba dodati še zvišanje stroškov za delovno silo za približno 16 odst. Industrija je zvišala cene kmetijskih strojev od 7 do 30 odst., pač po vrsti kmetijskih strojev in pa na podlagi produktivnosti, ki se je po-

FORD zvišal cene traktorjev za 7-8 odst., Ferguson za 8 odst., Hanomag za 7-8 odst. Tudi pri ostalih kmetijskih strojih so cene poskočile za približno isto mero, sicer pa manj pri tujih tvrdkah (s tem ni rečeno, da so tuji stroji cenejši). Cene plugov so poskočile za 7 odst., cene raznih motorjev za 30 odst., cene obdelovalnih strojev od trosilnikov gnoja do frez pa za približno 15 odst.

Kmetovalci menijo, da so cene poskočile zato, ker je dobiček trgovcev s kmetijskimi stroji previsok. Cene bi morale biti nižje, ko bi tržišče res sledilo ekonomski logiki.

Nam pa se zdi, da je vzrok za takšno stanje treba iskati tudi v dejstvu, da je v Italiji enostavno preveč različnih proizvajalcev kmetijskih strojev. Vsaka še tako majhna

tvrdka proizvaja vrsto strojev kar sama, medtem ko bi bila na mestu mnogo večja specializacija in delitev dela. Nič čudnega, če vlada na tržišču zmešnjava. Drži pa seveda, da nudi trgovska mreža preveč ugodnosti velikim tvrdkam, ker jim slednje dajejo kak procent več zaslужka. Manjši proizvajalec je zato na slabšem, sicer pa dobiva slednji več podpor s strani države. Na ta način prihaja do čudnih razlik v cenah, ki kmetovalce upravičeno begajo.

S kmetijskimi stroji je tesno povezano vprašanje tehnične službe in prodaje nadomestnih delov. Ni treba posebej poudarjati, kako pomembna je ravno ta plat vprašanja. Vsekakor je za kmetovalca bolje, če kupi dražji stroj, za katerega pa bo dobil od tvrdke boljšo asistenco.

Velike nerednosti se dogajajo, ker nekatere tvrdke nimajo uradnih cen. S tem pa je odprta pot neloyalni konkurenci in špekulaciji,

nekod dvignila za 8 odst., ki pa je drugod ostala skoraj nespremenjena. Tam so tudi cene poskočile največ.

Pri posameznih kmetijskih strojih je stanje sedaj sledeče: cene traktorjev so narasle za približno 7 do 15 odst. FIAT, ki že deset let ni spremenila svojih cen, je zvišala za 8 odst., SAMS za 10 odst., Carraro za 12-14 odst., Landini za 9-10 odst. Od tujih tvrdk je

Zdaj je čas setve raznih vrst zelenjave tako za potrebe tržišča kot tudi za kmetovalčeve družine. Ni odveč, če mislimo nekoliko tudi na kmetovalca, ki potrebuje ravno tako raznovrstno in na vitaminih in rudninah bogato hrano kot drugi. Hranilne vrednosti posameznih vrst zelenjave se seveda nanašajo na surovo stanje.

Vitamin A — karotin, ki je sestavni del zobne skelenine, ki je neobhodno potreben za rast in odpornost telesa proti bolezenskim klicam, dobimo v korenju, peteršilju, špinaci, solati, cvetači, zeleni, itd.

Vitamin B, ki je sestavni del živčevja in

Zelenjava in zdravje

ga potrebujejo posebno dojenčki, se nahaja v kruhu, testeninah, krompirju, fižolu, grahu, cvetači, čebuli, itd.

Vitamin C, ki je posebno potreben na koncu zime, ko je organizem oslabiljen, nam veča odpornost proti raznim boleznim, krepi pa nam kosti. Vitamin C vsebuje največ paprika (rdeča neprimerno več kot zelena, ki predstavlja le nezrelo fazo), peteršilj, zelje, endivija, grah, redkvice in paradižnik.

Nekatere vrste zelenjave kot špinaca in peteršilj, pa tudi grah in fižol, vsebujejo tudi nekoliko kalcija in železa. Slednje je pomemben sestavni del krvi.

Razgovor z dvema trenerjema openskega „Poleta“

MLADINA IN ŠPORT

Vladimir Vilhelm

Sergij Tavčar

Med slovenskimi športnimi društvi na Tržaškem se je zadnji čas močno uveljavil »Polet« na Opčinah. Za pogovor smo naprosili dva izmed najboljših »Poletovih« športnikov in klubova trenerja: Sergija Tavčarja in Vladimira Vilhelma. Oba sta študenta.

Nedavno je imel Polet občni zbor. Je bil obračun dela pozitiven?

Brez dvoma smo lahko z uspehi v preteklem delu zadovoljni. Društvo se je znatno okrepilo, predvsem zaradi množičnega vstopa mladih ljudi v naše vrste.

Od kdaj obstaja športno društvo Polet?

SD Polet je bilo ustanovljeno na ustanovnem občnem zboru 19. novembra 1967.

Kdo so bili njegovi pobudniki?

Njegovi pobudniki so bili mladi openski športniki, ki so prišli do te zamisli po vidnem uspehu, ki so ga imele Opčine na X. Slovenskih športnih igrah.

Kdo je zdaj v odboru Poleta in kako je društvo organizirano?

Odbor sestavljajo: predsednik Egon Kraus, podpredsednik Marčelo Malalan, tajnik Emil Bole, blagajnik Edi Sosič, odborniki Marčelo Švagelj, Marino Košuta, Saško Ferluga, Silvo Malalan, ter trenerji Mario Vita, Vladimir Wilhelm, Sergij Tavčar in Adrijan Sosič. Ta število odbornikov pa je na žalost nekoliko preskromno za vse delo, ki ga je društvo zasnovalo za letošnjo sezono.

Koliko ima članov in koliko športnih ekip?

Članov je okrog 250, ekipe pa so tele: moška odbojcarska ekipa, ki bo sodelovala v promocijskem prvenstvu, ženska odbojcarska juniorska ekipa, potem pa so še košarkarske ekipe: naraščajniška moška, naraščajniška ženska, mlajša fantovska ekipa in še ekipa minibasketa (najmlajši). Poleg tega imamo že drugo leto uspešen kotalkarski tečaj, ki se ga udeležuje veliko število najmlajših.

V katerih športnih panogah ste dosegli Poletovcji doslej največje uspehe?

Lahko trdimo, da smo imeli vidne uspehe predvsem v odbojki in košarki, ki ju društvo tudi najresneje goji; seveda tudi mali kotalkarji kažejo velik napredek in v kratkem bodo vsi precej večji v svoji panogi. Drugače sta lani dve naši odbojcarski in ena košarkarska ekipa zmagale v občinskem delu Mladinskih iger, ženska odbojcarska ekipa pa je zmagala celo v pokrajinskem delu. Vsekakor pa je do sedaj naš največji uspeh zmaga na zadnjih športnih igrah.

Za velik uspeh pa štejemo tudi dejstvo, da je trenutno velik del openske mladine zbran v vrstah Poleta in da se tudi vsi za Polet trudijo in žrtvujejo.

Kaj ovira večji razmah Poleta?

Treba je predvsem omeniti omejena finančna sredstva, ki nam ne omogočajo vsega tistega de-

la, ki bi se ga radi lotili. Potem pa moramo tudi ugotoviti, da nas starši večkrat ne razumejo, in često se tudi zgodi, da celo ovirajo naša prizadevanja, češ da šport onemogoča študij.

Zakaj se ne obrnete na opensko javnost, da bi finančno podprla društvo? Nabirka bi nedvomno nekaj prinesla.

Tako akcijo imamo že ves čas v naših programih, je pa organizacijsko precej težko izpeljiva. Vsekakor bomo s tako nabirko pričeli v najkrajšem času.

Kako je z disciplino pri mladih športnikih? Hodijo redno k vajam?

Vsi hodijo precej redno na treninge, hoteli bi pač več discipline na treningih samih.

Zakaj ne uvedete tudi lahke atletike in namiznega tenisa?

Za lahko atletiko je treba imeti na razpolago precej prostora in športnega orodja, ki seveda veliko stane. Glavni vzrok, zaradi katerega nismo uvedli lahke atletike ne namiznega tenisa, pa je ta, da nista množična športa, oziroma sta lahko množična edino le, če so na razpolago velika sredstva in veliko učiteljev.

Kje je sedež društva?

Uradno ima društvo sedež v Prosvetnem domu v ulici Ricreatorio št. 1. Prostori v domu pa so zelo neugodni, tako da ima na primer odbor seje v gostilni.

So v Poletu kakšni mladi športniki, ki si zaslužijo posebno pohvalo zaradi dosedanjih uspehov in discipline? Morda tudi cele ekipe?

Mislimo, da vse ekipe, zlasti mlajše, zaslužijo posebno pohvalo zaradi velike volje in požrtvovalnosti, pa tudi uspehov. Od mladih športnikov

bi omenili kapetana košarkarske ekipe Adrijana Sosiča; ta igralec je tehnično zelo napredoval, tako da je bil izbran med deset najboljših tržaških naraščajnikov; poleg tega je kljub mladim letom (15) vzor discipline in požrtvovalnosti, saj že sam trenira ekipo najmlajših.

Kaj menite o pomenu športa za današnjo mladino in sploh v današnjem svetu, za slovensko mladino na Tržaškem in Goriškem pa še posebej?

Vloga športa je za današnjo mladino bistvene važnosti, saj razvija poleg telesa tudi tiste

duševne vrline, ki jih današnji svet vedno bolj zanemara: to so disciplina, pogum, vztrajnost, požrtvovalnost; ekipni športi pa še posebej razvijajo v mladem človeku čut odgovornosti, tovarištvu, nesebičnost. To so odlike, ki potem izoblikujejo moža oz. žensko v popolnem pomenu besede.

Za zamejsko mladino pa ima šport še posebej izredno važno poslanstvo narodno obrambnega značaja. Če mlad slovenski fant oz. dekle zraste v domačem okolju, ne bo nikoli odpadnik in bo kot odrasel človek pripravljen boriti se in žrtvovati za svoj narod. To je bistven pomen zamejskega športa, po našem mnenju neprecenljive vrednosti.

Se starši in vzgojitelji v šoli tega dovolj zavdajo ali mnogi še vedno podcenjujejo pomen športa?

Kljub temu, da se miselnost naglo razvija, je na žalost še preveč nerazumevanja in podcenjevanja vloge športa, tako s strani staršev kot šolskih vzgojiteljev.

Kako ste zadovoljni z odnosom našega tiska na Tržaškem do športa?

Sploh nismo zadovoljni; domači tisk bi moral nuditi več prostora športu, in to ne samo kot golo posredovanje podatkov, ampak tudi v obliki takih razgovorov, kot je tale, s predstavniki vseh zamejskih društev in s tistimi, ki naš šport vodijo.

Kaj bi bilo treba po Vašem še storiti za razvoj slovenskega športa pri nas?

Predvsem mu nuditi večjo finančno podporo: starši bi se morali zavedati, da je šport za njihove sinove in hčere v veliko korist, in bi ga morali zato čimbolj podpirati, predvsem denarno; tudi prosvetno-gospodarske organizacije bi lahko krepko pomagale. O podpori s strani tiska pa smo že govorili.

V čem so še največje vrzeli v našem športu?

V glavnem so tri: pomanjkanje sposobnih trenerjev, pomanjkanje vadbenih prostorov in še, najhujše, pomanjkanje organiziranega in koordiniranega dela med našimi društvi.

V čem vidite vi voditelji in vaditelji največje priznanje za svoj nesebični trud?

Predvsem v priznanju, ki nam ga izražajo naši učenci sami. Večkrat je njihova navezanost na nas in razumevanje za naša prizadevanja že obilno plačilo za naše delo. Fantje in dekleta, čeprav mladi, se namreč zavedajo, in to bolje kot marsikateri starejši človek, da se vsi skupno trudimo za nekaj, kar bo njim samim koristilo.

In še nekaj: vaju vaditeljska športna dejavnost, ki vama jemlje mnogo časa, ovira pri študiju in drugače?

Z malo dobre volje se da vse skupaj pravilno vskladiti. aZto mislimo, da se ne more govoriti o tem, da šport jemlje čas učenju, ne nam vaditeljem ne mladim športnikom.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

ODBOJKA

Bor zasedel odlično 3. mesto

Preteklo soboto bi bili morali Borovi odbojkarji odigrati zadnjo tekmo letošnjega uspešnega prvenstva pred svojim občinstvom. Do tega nastopa ni prišlo, ker se moštvo Alessandrie ni pojavilo na igrišču. Tako so Borovci zmagali p. f. s 3:0. Tako so plavi zaključili letošnje prvenstvo na odličnem tretjem mestu.

Vsa čast jim.

Presenetljiva zmaga Sokola nad Bregom

Mlade nabrežinske odbojkarice so pripravile največje presenečenje v preteklem kolu ženske B lige. Na svojih tleh so s prepričljivim 3:0 odpravile moštvo Brega, ki se bo tako moralo odpovedati vsaki ambiciji po prvem mestu v svoji skupini. Nabrežinke so se od vsega začetka vrgle v igro z izredno samozavestjo, kar je nasprotnice povsem zmedlo. Prvi set je gladko pripadel Sokolu. V drugem je Breg bolje organiziral svoje vrste, vendar tudi Sokol ni popustil. Igra je bila zelo napeta in Nabrežinke so po dolgi borbi osvojile tudi ta set z izidom 19:17. Tretji set je bil zgolj formalnost, ker so bile Brežanke povsem demoralizirane. Tako je proti vsem pričakanjem v tem slovenskem derbiju slavila zmaga mlada ekipa Sokola, ki se ji obeta še lepa bodočnost. Končni rezultat Sokol - Breg 3:0 (10, 17, 5).

Bor je gostoval v Padovi, kjer je brez težav premagal ekipo Antenore s 3:1 (4, —12, 7, 12).

Kras na poti v C ligo

V moški odbojkarški D ligi se Kras uspešno približuje svojemu cilju: napredovanju v C ligo.

Preteklo nedeljo so Krasovci z lahkoto premagali šibko moštvo Toriane s 3:0 (6, 12, 15), kljub temu da tokrat naši niso igrali najbolje.

Druga ekipa Bora pa je na domačih tleh klonila pred ekipo CSI s tesnim izidom 2:3 (3, —13 —12, 4, 12). Kljub porazu so mladi Borovci pokazali znaten napredek. V njihovih vrstah so mladi igralci, ki mnogo obetajo in ki bodo v bodoče prav prišli prvi Borovi ekipi.

KOŠARKA

Velika zmaga Bora

Borovi košarkarji so proti močni ekipi Torri iz Ferrare zaigrali tako, kot se jim v letošnjem

prvenstvu še ni posrečilo. Posebno prvi polčas so naši igrali skoraj brezhibno.

Izredno se je izkazal Peter Starc, ki je polnil koš z vseh položajev. Nad povprečjem sta igrala tudi Fabjan in Sirk, vendar tudi Lakovič in Zavadlal šta povsem zadovoljila.

S to dragoceno zmago so Borovci naredili nov odločilen korak naprej do rešitve in obstanka v D ligi.

Končni rezultat:

Bor - Torri Ferrara 65:47 (37:19).

Za Bor so igrali: Tavčar, Sancin 5, Zavadlal 8, Fabjan 14, Starc 25, Lakovič 4, Sirk 8, Kralj 1, Ambrožič, Rudeš.

NAMIZNI TENIS

Goriški Dom prihodnje leto v C ligi

Mlada ekipa goriškega Doma, ki jo sestavljajo Igor Komel, Lucijan Černic in Boris Cotič, je v odločilni tekmi promocijskega prvenstva premagala s 6:3 tržaško ekipo PRAC in si s tem priborila pravico, da prihodnje leto nastopi v

C ligi. To je velik uspeh za goriški šport. Mladim igralcem goriškega Doma želimo, da bi bili tudi prihodnje leto v C ligi tako uspešni.

— o —

Sportno društvo Devin - Stivan želi svojim članom in prijateljem vesele velikonočne praznike.

Tako ne gre

Se enkrat se hočem dotakniti problemov, ki so za naš slovenski šport v zamejstvu življenjske važnosti. Katere so torej glavne bolečane našega športnega udejstvovanja?

Predvsem dve: 1. nesodelovanje med splovenskimi športnimi društvi.

2. pomanjkanje denarnih sredstev.

Če ne pride do smotrnega in bratskega sodelovanja med vsemi manjšimi društvi, bodo ostale peruti našega zamejskega športa kruto prezane. S športniki, s katerimi naša društva trenutno razpolagajo, bi ob skupnem sodelovanju lahko naš šport dosegel izredne uspehe, ki bi bili za krepitev narodne zavesti neprecenljive vrednosti. Primeri so na dlani: a) namesto štirih ekip v ženski odbojkarški B ligi, bi lahko razpolagali z močno ekipo v A ligi; b) Borova moška ekipa, ki z uspehom nastopa v B ligi, bi lahko črpala iz drugih društev najboljša talente in razpolagala z odličnimi rezervami, ki so sedaj glavna pomanjkljivost Boro-ve ekipe.

c) v namiznem tenisu imamo sedaj včlanjena v namiznoteniško zvezo tri društva: Bor, Sokol in Kras. Bor razpolaga z najboljšimi seniorji, Sokol z odličnimi pionirji in mladinci, Kras pa z nadebudnimi igralci. Vsako od teh društev v državnem merilu pomeni zelo malo. Če bi se pa vsi naši namiznoteniški igralci združili v enem društvu, bi tako društvo bilo med najuspešnejšimi v državi.

To so le trije najbolj aktualni primeri. Vsekakor je nepojmljivo, da se naša društva ne zavedajo svoje sebičnosti in ozkosti in vztrajajo na povsem zgrešeni poti.

Kar se denarne pomoči našim društvom tiče, si morajo odgovorni krogi enkrat za vselej položiti roko na srce in priznati, da priznavajo le z besedami zelo pomembno vlogo našega športa v zamejstvu, dejansko pa ga povsem podcenjujejo in omalovažujejo.

Skrajni čas je, da se odgovorni ljudje zavajo svoje zmote in širokogrudno sežejo po sredstvih, kakor to delajo za kulturne in psevdokulturne nastope.

Šport je za našo manjšino, predvsem pa za narodno zavest naše mladine v naših okoliščinah prav tako važen kot kultura. S športom nam

večkrat uspe privabiti mladino in jo pripraviti, da spet govori slovensko, kar bi nam s kulturo bržkone ne uspelo. Šele tako se nekdo čuti Slovenca in je ponosen na to, da je Slovenec, šele takrat lahko pričakujemo od njega, da bo šel tudi na slovensko kulturno prireditev. Torej našemu slovenskemu športu v zamejstvu je treba pomagati ne samo z lepimi besedami in pohvalami, ampak predvsem z dejstvi, s sredstvi.

Če se tega ne ukrene, bo naša manjšina, predvsem pa naša mladina, utrpela nepopravljivo škodo. Vsak izgovor je neumesten in smešen. Tudi skupne športne organizacije pravzaprav ne potrebujemo, če bi med vsemi našimi društvi zavladalo res pravo sožitje in nesebično sodelovanje v težnji za doseg skupnega cilja. Skupna organizacija bi imela smisel le v primeru, če bi se vsa naša športna društva združila v eno samo, mogočno slovensko športno združenje. A to ostane žal le utopija. Zaenkrat moramo upati le, da se med našimi številnimi društvi uresniči tisto sodelovanje, ki naj to utopično skupno združenje vsaj delno nadomesti.

Če se obenem naša društva povežejo v skupno organizacijo, to gotovo ne bo škodilo, dejansko pa ne bo imelo velikega praktičnega pomena, če se ne bo razmerje med našimi društvi bistveno spremenilo. Odgovorni krogi pa ne smejo čakati na formiranje te organizacije, ampak morajo že sedaj vsakemu našemu športnemu društvu pomagati s prepotrebni sredstvi sorazmerno z delavnostjo in aktivnostjo vsakega posameznega društva. To je prvi pogoj za nadaljnji razvoj in vzpon našega zamejskega športa.

Edi Košuta

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 29. marca, ob 8.00 Koledar; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Glasba za klavir; 10.15 Poslušali boste; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše: Lombarjeva: »Sonca na platinu«. Dramatizirana zgodba; 12.00 Slovenske velikonočne pesmi; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj; 13.30 Glasba iz vsega sveta; 15.30 Jalen »Trop brez zvoncev«. Dramatizacija in režija J. Peterlina. Igrajo člani Radijskega odra; 17.45 Pojeta Dario in Darko s Triom Bordon; 18.00 Miniaturni koncert; 18.45 Bednarik »Pratika«; 19.00 Jazz; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Melodije iz filmov in revij 20.00 Šport; 20.30 Iz slovenske folklore: Ljudske pesmi, pripravlja Grudnova; 21.00 Semenj plošč; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.30 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 30. marca, ob 8.30 Glasba za praznično jutro; 9.30 Operni motivi; 10.00 Velikonočni motivi v slovenski upodablajoči umetnosti, pripr. Peterlin; 10.15 Spomladanske pesmi; 11.00 Koncert orkestra harmonik »Miramar«; 11.35 Vokalni in instrumentalni ansambli; 12.10 Kalanova: »Pomenek s poslušavkami«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.45 Ansambel »Pleiades«; 16.00 M. Marchesi »Bla - bla - bla«. Prevedel Sah, Radijski oder; 16.50 Zbor »A. Zardini« iz Pontebbe; 17.05 The Modern Jazz Quartet; 17.20 Za mlade poslušavce: Car glasbenih umetnin; 18.15 Plesna glasba; 19.00 Anastasius Grün: »Velikonočna pesem«, pripr. Mara Debeljuh; 19.15 Znane melodije; 20.00 Šport; 20.30 Sestanek s Fansi; 21.00 Alojz Rebula: »Odvaljeni kamen« 21.25 Romantične melodije; 21.45 Slovenski solisti. Sopr. Jelka Rupnik, pri klavirju Lipovšek; 22.10 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 31. marca, ob 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas, pripravlja Lovrečič - Novice iz sveta lahke glasbe; 18.15 Umetnost; 18.30 Komorni koncert; 19.10 Otroci pojo; 19.20 Humor v slovenski literaturi »Tobia Lionelli - Janez Svetokriški«, pripr. Jevnikar; 19.35 Nekaj jazza z Rugolom; 19.45 Zbor Glasbene Matice iz Ljubljane vodi Igor Lavrič; 20.00 Šport; 20.30 Dvorák »Vrag in Katarina«, opera v 3 dej.; 22.45 Zabavna glasba.

♦ SREDA, 1. aprila, ob 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 12.00 Saksofonist Rollins; 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Josip Kostanjevec«, pripr. M. Cenda; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Radio za šole (za prvo stopnjo osnovnih šol); 18.50 Koncertisti naše dežele; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Iz potne torbe Milka Matičetovega; 19.35 Jazz ansambli; 20.00 Šport; 20.30 Simf. koncert. V odmoru (2100) Za vašo knjižno polico. 22.05 Zabavna glasba.

♦ ČETRTEK, 2. aprila, ob 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Kitarist Powell; 12.00 Theuerschuh »Družinski obzorik«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst; 17.35 Jevnikar »Slovenščina za Slovence«; 17.55 Kako in zakaj; 18.15 Umetnost; 18.30 Nove plošče resne glasbe; 19.00 Kvintet Bassa-Valdambrija 19.10 »Pisani balončki«; 19.40 Motivi, ki vam ugajajo; 20.00 Šport; 20.30 R. Bacchelli »Dnevi resnice«. Drama v 3 dejanjih. Prevedel Beličič; 23.35 Zabavna glasba.

♦ PETEK, 3. aprila, ob 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 12.00 Na elektronske orgle igra Bonzagni; 12.10 Pravni položaj žene v Italiji: Manlio Bellomo (5) »Življenje žene od revolucije do restavracije«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Radio za šole (za drugo stopnjo osnovnih šol); 18.50 Sodobni ital. skladatelji; 19.10 W. Cesarini Sforza: Pravo in krivo - o razvoju moralnih in pravnih pojmov - 1. oddaja; 19.25 Priljubljene melodije; 20.00 Šport; 20.30 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert operne glasbe; 21.50 15 minut Jazza; 22.05 Zabavna glasba.

F.J. * 27

S M R T V POMLADI

Nenadno je imel občutek, da bo srečal v Operi Majdo. Bilo je kakor slutnja, ki se ga je vedno bolj polasčala. V premoru se je preril bliže k ograji galerije in si začel pozorno ogledovati dekleta v parterju in na galerijah; nekateri obrazi so spominjali na njenega, vendar nje ni bilo.

Ni več dvomil, da bi jo takoj spoznal, če bi jo videl. Oziral se je tudi naokrog po stojišču. Bilo je mnogo deklet, a Majde tudi med njimi ni bilo.

Gledališče je spet utonilo v polmraku in sredi temine je žarel spet le oder. Raztreseno je poslušal glasbo, petje in duhovitosti, ki sta jih kresala igravca Zupan in Peček. Njegove misli so iskale v polmraku dvorane Majdo. Spet mu je živo stopila pred oči njena podoba, nežni, ljubki oval njenega obraza in njene polne, rdeče ustnice. Zaprl je oči.

Ko jih je spet odprl, je bil oder pogreznjen v sinki mrak in po njem so plesale ob sanjavi glasbi štiri vile. Njihove obraze je bilo v tisti rahli sinji svetlobi komaj razločiti, vendar se mu je takoj zazdelo, da bi mogla biti ena izmed njih Majda. Srce mu je začelo močno utripati in nehote je začel riniti v gneči še malo naprej, da bi jo bolje videl, tako da so začeli tisti okrog njega godrnjati in ga opominjati, naj da vendar mir. Zato je ostal, kjer je bil, a najraje bi bil

planil z galerije in stekel k odru. Kmalu pa so plesalke spet izginile z odra in na njem so se spet pojavili pevci in pevke v normalni osvetljavi.

V naslednjem premoru je ostal na svojem mestu; zdelo se mu je, da sanja. Toliko časa je bil iskal, zdaj pa, ko jo je končno našel, tega skoraj ni mogel verjeti. Čutil je, da je bila res ona, prepoznal jo je bil ne le po obrazu, ki je sicer medlo, a zanj vendar dovolj jasno sijal iz sinjega mraka, ampak tudi po kretnjah. Pre-

poznal je njeno držo glave in ves obris njene postave, ki se mu je bila neizbrisno vtisnila v spomin, tako zelo, da se mu je zdelo, da bi jo prepoznal še čez stoletja.

Ni vedel, kaj naj stori, in tudi ni premišljeval o tem. Te hipe je bil samo srečen in se je popolnoma prepustil temu srečnemu občutju. Bilo je dovolj, da je vedel, da je ona tam blizu, nekje za odrom. Spraševal se je, če tudi ona čuti, da je on blizu, če ima v sebi slutnjo, da diha isti zrak, da sta pod isto streho. Zdelo se mu je, da je nemogoče, da ne bi občutila tega, kar občuti on.

Če pa se je vendarle zmotil? se je še oglašal dvom v njem. Toda po ponovnem nastopu plešočih vil je izginil še zadnji dvom. Med njimi je bila ona.

Proti koncu predstave se je začel prerivati proti izhodu, da bi bil čimprej zunaj. Bil je že odločen, da jo počaka pred izhodom za igravce. Ni poznal zgradbe, zato jo je naglo obkrožil, da bi ugotovil, koliko izhodov ima in kje je izhod za nastopajoče. Bal se je, da bi mu ušla. Res so se vrata takoj nato odprla in ven je prišla skupinica deklet. Še vedno je snežilo in vse so si bile potegnile kapuce plaščev na glavo. Odpirale so dežnike.

Stopil je bliže, da bi lahko prepoznal njihove obraze v svetlobi izza vrat. Iz teme pa sta se pojavila še dva druga fanta. Dve izmed deklet sta ju prijeli pod pazduho, vzklik »Na svidenje!« in pogoltnil jih je beli metež. Drugi dve dekleti sta se tudi naglo napolili po gazi ob zidu proti glavnemu vhodu in šli tam čez cesto. Tine je šel za njima. Ni se upal poklicati Majde. Prej si je tako želel srečanja z njo, dolge mesece je hrepenel po tem trenutku, zdaj pa je bil kot ohromljen. Čutil je, kako močno mu bije srce.

Hodil je za njima, ne da bi se zavedal, kod hodijo, in opazoval njeno postavo, njeno hojo, njene kretnje. Bile so iste žive, ljubke kretnje, ki so mu bile ostale tako živo v spominu in o katerih je sanjaril vse odkar jo je prvič videl.

(dalje)

PODJETJE CUK GORICA Trg Cavour, 9 - Tel. 35-36
Corso Verdi, 54 - Tel. 21-60**AGRARIA PRI DARKOTU**

GORICA

Ul. Carducci (Gospoka) 45

Trgovina vsakovrstnih kmetijskih, vrtnarskih, kletarskih in hlevskih potrebščin, semen in gnojil

vošči cenj, odjemalcem veselo Veliko noč

Katoliška knjigarnaGORICA - TRAVNIK
Piazza Vittoria

PAPIRNICA KNJIGARNA DEVOCIONALIJE

Na drobno in debelo - Bogata izbira

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna »Graphis« Trst

Vesele velikonočne praznike želijo:

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
S. P. A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
D. D.

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ST. 10

TEL. ST. 38-101, 38-045

BRZOJAVNI NASLOV: **BANKRED**

MLEKARNA

MARTELANC VIDA

TRST - Ul. Miramare, 50 - Tel. 410-423
vošči vsem odjemavcem vesele praznike

GOSTILNA **NINI**

TRST - Ul. Valdirivo, 32 - Tel. 38-915

Vošči cenjenim gostom
vesele velikonočne praznike

DROGERIJA

CEKET

TRST - Ul. Solitario - Tel. 95-442

želi odjemavcem vesele praznike!

TRGOVINA NA DROBNO
IN NA DEBELO

Keržè

TRST - Trg S. Giovanni, 1 - Tel. 35-019

Emajlirani štedilniki in peči najmodernejših oblik za vsa goriva. Popolne opreme za kuhinje, jedilnice, restavracije iz emajla, nerjavečega (Inox) jekla itd. Električni likalniki, sesalci za prah, pralni stroji, grelci za vodo, hladilniki, dekorativni predmeti umetne obrti od keramike do brušenega stekla. Lestenci ter vseh vrst električne luči klasične in moderne oblike

PRODAJA TUDI NA OBROKE

TRST - UL. CARDUCCI, 15 - TEL. 29-656

Bogata izbira naočnikov, daljnogledov
toplomerov in fotografskega materiala

TISKARNA

graphis

TRST

ULICA SV. FRANČIŠKA, 20

TEL. 29-477

GOSTILNA

Ostrouška

TRST - Ul. S. Nicolò, 1 - Tel. 37-918

URARNA IN ZLATARNA

TRST - Campo S. Giacomo, 3 - Tel. 95-881

Bogata izbira švicarskih ur
in lično izdelane zlatnine

ZNANA SLOVENSKA TRGOVINA
Z MANUFAKTURO IN TKANINAMI

EUROTEX

(Mario Ferfolja)

TRST - Ul. Mazzini, 46 - Tel. 94-550

želi svojim cenjenim odjemavcem
tu in onstran meje vesele praznike!

TRGOVINA JESTVIN

Josip Škabar

OPČINE - Narodna ulica, 42 - Tel. 211-026

se vljudno priporoča svojim odjemavcem
tu in onkraj meje

URARNA IN ZLATARNA

Anton Malalan

OPČINE - Proseška, 18 - Telefon 211-465

Gostilna

Emilia Sosič - Vremec

Opčine - Narodna ulica, 65

Vesele velikonočne praznike

Znana trgovina čevljev

KOSIČ BENEDIKT

vošči vsem odjemalcem vesele velikonočne
praznike

GORICA - RASTELJ

VETRIS IVAN

ZALOGA GORIVA NA DROBNO
IN NA DEBELO — PRODAJA
KEROZENE UVOZ-IZVOZ

GORICA - Ulica Lantieri 5, - Tel. 25-27

KMEČKA BANKA

r. z. z. o. j.

GORICA

ULICA MORELLI 14, Telefon 22-06

Ustanovljena leta 1909